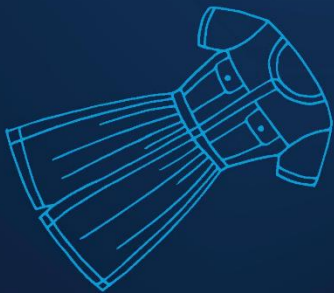

İHKİB

İSTANBUL HAZIR GIYİM VE
KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2019 OCAK-EYLÜL
HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON
SEKTÖRÜ
İHRACAT PERFORMANS
DEĞERLENDİRMESİ

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,4 Arttı.....	4
İhracatın %69,2'si Avrupa Birliği Ülkelerine.....	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı.....	4
Kapasite Kullanım Oranı %85,3	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	5
I.1. Dünya Ekonomisi	5
I.2. ABD Ekonomisi	7
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	7
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	9
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler.....	9
Rusya Pazarındaki Gelişmeler	9
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri.....	10
I.5. Türkiye Ekonomisi.....	11
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	13
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,4 Arttı	13
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	14
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı.....	15
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	16
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	16
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	17
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	19
III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %2,6	19
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %9,4 Artış Var	21
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %14 Artış	22
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracat %16,9 Arttı.....	23
III.8. Amerika Ülkelerine İhracatında %5,9 Artışa Ulaşıldı	24
III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Düşüş Oranı %10,7.....	26
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %6.....	27
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat Düşüşü: %3,9	27
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %6,2 Arttı	28
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI	29
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %0,8 Düşüş Var	30

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum.....	33
IV.3 Çorap İhracatında %0,4 Oranında Düşüş Gerçekleşti	35
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %3,1 Artış Var	36
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum.....	40
IV.6 Denim Giysi İhracatında %6,5 Düşüş Kaydedildi	42
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Artışı: %1,5	43
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Düşüş Oranı: %3.....	45
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	47
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	49
Euro/Dolar Paritesinin Etkileri	49

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,4 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2019 yılının Ocak-Eylül ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2018 yılının aynı dönemine göre %0,4 artış ile 13,3 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2019 Ocak-Eylül döneminde ihracatı %3,7 oranında düşen 22,5 milyar dolar değerindeki otomotiv endüstrisi ile %17,6 oranında artan 15 milyar dolar değerindeki kimyevi maddeler ve mamulleri sektörünün ardından en fazla ihracat yapan üçüncü sektör konumundadır.

İhracatın %69,2'si Avrupa Birliği Ülkelerine

2019 Ocak-Eylül döneminde, Türkiye'den Ortadoğu ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Afrika ülkeleri, Amerika ülkeleri ile Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %5,9 ile %16,9 arasında değişen oranlarda artmıştır. Avrupa Birliği ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri ile Diğer Avrupa ülkelerine yapılan ihracatta %2,6 ile %10,7 arasında değişen oranlarında düşüşler görülmüştür. Sektörel ihracatın %69,2'si Avrupa Birliği ülkelerine gitmiştir.

2019 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İspanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, Irak, ABD, İtalya, İsrail ve Danimarka olarak sıralanmıştır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde beş ülkeye ihracatta %0,02 ile %9,2 arasında değişen oranlarda artış yaşanırken beş ülkeye ihracatta %0,1 ile %6,2 arasında değişen oranlarda azalışlar yaşanmıştır. Bu dönemde en yüksek oranlı ihracat artışı %9,2 ile Hollanda'ya ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2019 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %50,5; dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %37,3 ve hazır eşyaların payı %11,1 olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubunun birinde %3,1 oranında artış diğer ikisinde ise %0,8 ve %3 oranlarında düşüş görülmüştür. Bu dönemde, %0,8 oranında düşüşle 6,7 milyar

dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihrac edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %3,1 oranında artarak yaklaşık 5 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 oranında düşüşle 1,5 milyar dolar olmuştur.

Kapasite Kullanım Oranı %85,3

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son “İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2018 Eylül ayında %80,8 olan kapasite kullanım oranı, 2019 yılının Eylül ayında %85,3 oranında artarak %85,3'e yükselmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2019 yılının Ocak-Eylül döneminde toplamda 13,3 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 9,2 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır.

2018 yılının Ocak-Eylül döneminde 1 Euro ortalama 1,1952 ABD Dolarına eşit iken, 2019 yılının Ocak-Eylül döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %5,94'lük düşüşle 1,1241 dolar düzeyine inmiştir.

Bu durumda 2019 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 13,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %5,94'lük pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %4,6 artışla 13,8 milyar dolar olmaktadır.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2019 yılının ilk dokuz aylık dönemini geride bırakırken, küresel ekonomide ticaret savaşları ve Brexit belirsizliği gündemde önemini korumakta olup ticaret savaşlarının yarattığı endişeler son dönemde taraflardan gelen olumlu adımların etkisiyle bir miktar hafiflemiş bulunmaktadır.

ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşı gerilimi görüşmelerin Ekim ayında devam edeceği haberi ve müzakereler öncesi iki taraftan gelen olumlu açıklamalar ile hafiflemiş bulunmaktadır.

Eylül ayında ABD ile Çin'in ticaret savaşında gerilimi düşürmek üzere attıkları adımlar izlenmiştir. Bu kapsamda 16 farklı ürünü ek gümrük tarifelerinden 1 yıl süreyle muaf tutacağını açıklayan Çin, daha sonra söz konusu muafiyeti genişlettiğini duyurmuştur. ABD Yönetimi bu karara Çin'den

ithal edilen, içinde hazır giyim ürünlerinin de olduğu 250 milyar dolar tutarında ürüne uygulanan %25 gümrük vergisinin %30'a çıkarılacağı tarih olan 1 Ekim tarihini 15 Ekim'e erteleyerek karşılık vermiştir. Söz konusu gelişmeler iki ülkenin anlaşmaya varabileceği tezini desteklerken, Eylül ayı sonunda Başkan Trump'ın Çin ticaret uygulamalarını sert biçimde eleştirmesi tansiyonu tekrar yükseltmiştir.

Son olarak 10-11 Ekim tarihinde Washington'da yapılan ikili müzakereler sonucunda ara anlaşmaya varılarak 15 Ekim'de yürürlüğe girmesi planlanan, Çin'den ithal edilen toplam 250 milyar dolarlık ürün kalemine getirilecek gümrük vergisi artışının askıya alındığı ABD tarafından duyurulmuştur. Buna karşılık Çin tarafının ABD'den yılda 40 ila 50 milyar dolarlık tarım ürünü ithal etmeyi, fikri mülkiyet haklarına koruma getirmeyi ve finansal hizmetler ile döviz kuru konusunda ödümler vermeyi kabul ettiği belirtilmektedir.

Çin'de 2019 yılının üçüncü çeyrek dönemine ilişkin göstergeler ekonomideki ivme kaybının devam ettiğini göstermektedir. Sanayi üretimi bu dönemde yıllık bazda %4,4 ile 2002 yılından beri en zayıf yükselişi işaret ederken, perakende satışlar ise %7,5 ile beklenenin altında bir oranda yükselmiştir. Verilerin beklentilerin altında kalmasının en büyük nedeni olarak ABD ile olan ticaret savaşları görülürken, Çin Hükümeti ekonomiyi desteklemek adına yeni adımlar atmaktadır. Çin Merkez Bankası bütün bankaların zorunlu karşılık oranlarını 50 baz puan indirmiş bulunmaktadır.

Petrol fiyatlarıyla ilgili olarak Eylül ayının ortasında Suudi Arabistan'ın petrol tesislerine yapılan saldırı sonucunda petrol fiyatları bir günde %19 artarak 1991 yılından beri en yüksek artışını kaydetmiştir. Öte yandan, Suudi Arabistan'ın kısa sürede toparlanması ve tekrar petrol üretimine başlaması sonucunda petrol fiyatları ay sonunda tekrar 61 dolar seviyelerine gerilemiştir.

Bu arada OECD, 2019 yılı için küresel büyüme öngörüsünü bir önceki rapor dönemine göre 0,3 puan indirerek %2,9'a düşürürken, daha önce %3,4 olarak açıkladığı 2020 yılı büyüme öngörüsünü ise %3'e indirmiş bulunmaktadır. OECD, aşağı yönlü revizelere gerekçe olarak ticaret savaşlarını göstermektedir.

Euro Bölgesi ve İngiltere'nin 2019 ve 2020 büyüme tahminlerini de düşüren OECD, anlaşmasız Brexit'in İngiltere ve Euro Bölgesi için büyük risk olduğunu belirtmektedir.

OECD Mayıs ayı raporunda 2019 yılı için Türkiye ekonomisine yönelik %2,6 olan daralma tahminini %0,3 daralma olarak revize ederken, 2020 yılına ilişkin büyüme tahminini %1,6'da bırakmış bulunmaktadır.

I.2. ABD Ekonomisi

ABD ekonomisinin gündem maddesi Çin ile olan ticaret savaşları olup, gündemi ve gidişatı büyük ölçüde bu gelişmeler belirlemektedir.

ABD ekonomisi nihai verilere göre 2019 yılının ikinci çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %2 oranında büyümüş bulunmaktadır. Ağustos ayında perakende satışlar beklentilerin üzerinde artarak güçlü seyrini devam ettirirken, sanayi üretimi de %0,6 artış ile bu yılın en hızlı artış oranını kaydetmiş bulunmaktadır.

Öte yandan, ISM imalat endeksi Eylül ayında 47,8 ile Haziran 2009'dan beri sektörde kaydedilen en sert daralmayı göstermektedir. Söz konusu veriler ekonominin gidişatıyla ilgili karışık sinyaller vermektedir. ABD ekonomisinin geleceğiyle ilgili kaygılı ekonomistler de mevcuttur.

Öte yandan, ABD genelinde işsizlik oranı 2019 yılının Temmuz ayında %3,7 seviyesindeyken, Ağustos ayında da %3,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar ise 2019 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %3,3 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında ancak %0,1 oranında artış kaydedilmiştir.

ABD Merkez Bankası Fed, 18 Eylül tarihinde sona eren toplantısında politika faizini öngörüler doğrultusunda 25 baz puan indirerek %1,75 – 2,0 bandına çekmiş bulunmaktadır. Fed Başkanı Powell, zayıf küresel büyüme ve ticaret savaşlarının faiz indiriminde önemli rol oynadığını belirtmektedir.

Diğer yandan, ABD'nin Çin ile olan ticaret savaşının da etkisiyle, Türkiye'nin ABD'ye hazır giyim ihracatı son dönemde ciddi oranda (%9,1) artmakta olup, yıl sonunda ortalama %9-%10 artışla 700 milyon dolar sektörel ihracat olacağı öngörülmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Hazır giyim sektörünün başlıca pazarı olan Avrupa Birliği ve Euro Bölgesine ilişkin veriler bölge ekonomisindeki büyümenin bu dönemde bir miktar gevşediğini göstermektedir.

AB-28 ekonomileri 2019 yılının 1. çeyrek döneminde %1,6 oranında büyürken, yılın 2. çeyreğinde ise %1,4 büyüme göstermiştir.

Euro Bölgesi ekonomisi ise 2019 yılının ilk çeyrek döneminde %1,3 oranında büyürken, yılın 2. çeyreğinde ise %1,2 büyüme kaydedilmiştir.

Euro Bölgesi ve AB genelinde yılın üçüncü çeyrek büyüme verilerinin zayıf gelmesi beklenmektedir.

Güncel tahminlere göre Euro Bölgesi ekonomisinin 2019 yılında %1,9 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Güncel tahminlere göre Almanya'nın bu yıl %1,9 oranında büyümesi beklenirken, Brexit'ten olumsuz yönde etkilenen İngiltere'nin bu yıl %1,4 oranında büyümesi, Fransa'nın bu yıl %1,6 oranında büyümesi, son dönemde toparlanan İspanya'nın bu yıl %2,2 oranında büyümesi, yüksek borçlarla boğuşan İtalya'nın ise bu yıl ancak %0,1-0,2 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 12 Eylül'de gerçekleştirdiği toplantısında mevduat kolaylığı faizini beklentilere paralel 10 baz puan indirerek %0,50'ye çekerken, 1 Kasım'dan itibaren aylık 20 milyar euro tutarında tahvil alımı yapacağını duyurmuştur.

2019 yılının Ağustos ayında sanayi üretimi, 2018 yılının aynı ayına göre Euro Bölgesinde %2,8 oranında küçülürken, Avrupa Birliği'nin tamamında ise %2 oranında düşüş göstermiştir. Birliğin sanayi lokomotifi Almanya'da sanayi üretimi Ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre %5 oranında küçülürken, İtalya'da sanayi üretimi bu dönemde %1,8 oranında daralmış, Hollanda'da %0,6 daralmış, İspanya'da %1,8 oranında büyürken, İngiltere ve Fransa'da ise bu dönemde %1,8 oranında daralma göstermiştir.

Ekonomistlere göre Almanya ekonomisindeki büyüme trendi ve ekonomik canlanmanın önümüzdeki dönemde yerini durgunluğa bırakma olasılığı giderek artmaktadır. Alman sanayi üretimi yıllık bazda Mayıs ayından beri her ay en az %5 oranında daralmaktadır. Alman ekonomisindeki yavaşlamaya en büyük neden olarak Brexit riski ve yavaşlayan ihracat gösterilmektedir. Zayıflayan küresel ekonomik büyüme göz önüne alındığında, ticarete korumacı önlemlerin artarak karmaşıklaşmasının Almanya'yı resesyona itme potansiyeline sahip olduğu uyarısı yapılmaktadır.

Almanya ekonomisindeki olası durgunluk AB ekonomisini olumsuz yönde etkilerken, Türkiye genel ihracatı ve hazır giyim sektörünün en büyük pazarındaki daralma ihracatımızı da olumsuz yönde etkilemektedir.

İngiltere ekonomisinin Brexit sürecinin etkilerini yakından hissettiği ve ülke ekonomisinde büyümenin yıl başından bu yana kayda değer şekilde yavaşladığı ifade edilmektedir. Buna en büyük neden olarak Brexit belirsizliği gösterilmektedir.

İtalya'da ekonomik büyüme iyice yavaşlarken, 2019 yılı büyümesinin en fazla ancak %0,1 düzeyinde olacağı, hükümetin daha önceden AB ile krize neden olan 2019 yılı bütçe açığı/GSYH oranı hedefini yeniden %2,4'e çıkarmayı hedeflediği belirtilmektedir. AB içinde Yunanistan'dan sonra en fazla kamu borcu oranına sahip olan İtalya'da borç stoku GSYH'nin %131'ne ulaşmaktadır. Güncel tahminlere göre İtalya ekonomisinin bu yıl %0 – 0,1 oranında büyümesi öngörülmektedir.

AB genelinde perakende satışlar Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre %2,5 oranında artarken, Ağustos ayında da %2,5 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Temmuz ayında %2,2 oranında artarken, Ağustos ayında ise %2,1 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Ağustos ayında %3,2 oranında artarken, İngiltere'de %2,2 oranında yükselmiş, Fransa'da %2,3, Hollanda'da %1,7 artış göstermiş, İspanya'da ise %3,2 oranında artış göstermiştir.

Bu arada Avrupa Birliği'nde işsizlik verileri açıklanmıştır. Buna göre AB genelinde işsizlik oranı Ağustos ayında %6,2 seviyesinde kaydedilerek 2000 yılı Ocak ayından beri en düşük seviyesini görmüştür. Euro Bölgesinde ise işsizlik oranı Ağustos ayında %7,4 olarak kaydedilerek 2008 yılı Mayıs ayından beri en düşük seviyesine gerilemiştir.

AB genelinde en düşük işsizlik oranları %2 ile Çekya, %3,1 ile Almanya ve %3,3 ile Malta'da gerçekleşirken, en yüksek oranlar ise %17 ile Yunanistan, %13,8 ile İspanya ve %9,5 ile İtalya'da gerçekleşmiştir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya ekonomisi 2019 yılının ilk çeyrek döneminde %0,5 oranında büyüme gösterirken, 2. çeyrek dönemde ise bir miktar hızlanarak %0,9 oranında büyümüştür.

Güncel tahminlere göre Rusya ekonomisinin 2019 yılında en fazla %1 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre 2019 yılı Temmuz ayında %1,1 oranında artış gösterirken, Ağustos ayında ise %0,8 oranında artış kaydedilmiştir.

Güncel tahminlere göre Rusya sanayi üretimi ise 2019 yılı Temmuz ayında %2,8 oranında artış gösterirken, Ağustos ayında ise %2,9 oranında artış kaydedilmiştir.

Rusya'nın para birimi ruble yılbaşında 1\$= 67 ruble seviyesindeyken, Haziran ayının ortasında 1\$ = 64 ruble, Eylül ayı sonunda ise 1\$ = 65 seviyesine gelmiş bulunmaktadır.

Avrasya Ekonomik Birliği üyelerinden Kazakistan'da ekonominin yılın ilk 7 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %4,2 oranında büyüdüğü belirtilmektedir. Söz konusu büyümenin özellikle sanayi ve inşaat alanlarındaki hızlanma sayesinde gerçekleştiği belirtilmektedir.

Öte yandan Kırgızistan-Kazakistan mal geçişlerinde Kazakistan tarafının Çin'den ithal edilen ürünlerin gümrüksüz ülkeye sokulduğu gerekçesiyle sıkı denetimler yapması iki ülke ilişkilerinde gerginliğe yol açmaktadır.

Dünya Bankası'nın güncel tahminlerine göre Özbekistan ekonomisinin 2019 yılının ilk yarısında %5 oranında büyüdüğü öngörülürken, IMF verilerine göre 2019 yılının tamamında Özbekistan'ın %5,2 oranında büyümesi beklenmektedir.

Orta Asya ülkelerinden Türkmenistan ekonomisinin yılın ilk yarısında %6,2 oranında büyüdüğü belirtilmektedir.

Ekonomisi büyük oranda petrol gelirlerine dayanan Azerbaycan'da ise siyasi, ekonomik, ticari ve adli alanlarda reformlar yapılacağı belirtilmektedir. Türkiye ile Azerbaycan arasında bir Tercihli Ticaret Anlaşması imzalanması hedeflenmektedir.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

7 yılı aşkın süredir Suriye'de devam eden iç karışıklıklar ve Irak'ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomileri olumsuz etkilemektedir. Özellikle Orta Doğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Orta Doğu'da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Bu arada dünyanın beşinci büyük petrol rezervlerine sahip olan Irak'ta Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nin son dönemde ciddi ekonomik sıkıntılarla boğuştuğu kaydedilmektedir. Diğer yandan, Merkezi Irak Hükümeti Ekim ayının başında yolsuzluk, işsizlik ve kamu hizmetlerinin yetersizliği nedeniyle sokağa inen halkın taleplerini karşılamak amacıyla bir dizi karar almış bulunmaktadır.

İran ekonomisi ABD tarafından Kasım ayında yürürlüğe giren yaptırımların baskısı altında kalırken, ülkenin para birimi dolar karşısında rekor

seviyelere gerilemiş bulunmaktadır. Mevcut sıkıntılar ışığında ve ABD yaptırımları nedeniyle İran ekonomisinin 2018 yılında %1,5 daraldığı tahmin edilirken, 2019 yılında ise %3,6 oranında daralması beklenmektedir. Son olarak Petrol Bakanı tarafından yapılan açıklamada ülke ekonomisinin İran-Irak savaşı döneminden bile daha kötü durumda olduğu belirtilmektedir.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi Suudi Arabistan'da yeniden yapılandırma ve reform sürecine girilirken, başlatılan reformlar ve ekonomik denge programı uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları tarafından desteklenmektedir. Suudi Arabistan'ın 2019 yılında ise %2,4 oranında büyümesi beklenmektedir.

Bilindiği gibi Suudi Arabistan ekonomisi petrole aşırı bağımlı durumda olup bu da ekonomiyi kırılgan hale getirmektedir. Bir de bu duruma, dünyadaki petrol rezervlerinin sonsuz olmadığı, petrolün bir gün biteceği gerçeğini de eklemek gerekmektedir. Suudi Arabistan, bu durum karşısında ekonomisini petrol dışı alanları geliştirerek sektörel anlamda çeşitlendirmek amacını gütmektedir. Bu arada Suudi Arabistan Odalar Birliği, Suudi şirketler için Türkiye'de yatırım yapmanın doğru olmadığını açıklamıştır.

Mısır ekonomisi ise darboğazdan geçmekte olup, geçen yılki %5'lik büyüme performansının çok gerisinde seyretmektedir. Ülke ekonomisinin en önemli sorunları arasında artan enerji fiyatları ve yükselen faizler gösterilmektedir. Ülkede doğalgaz fiyatlarının son 3 yıl içinde 3 kat arttığı ve halkın yüzde kırkının günde iki doların altında bir gelire yaşadığı belirtilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan rakamlara göre Türkiye ekonomisi, 2019 yılının 2. çeyrek döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %1,5 oranında küçülmüştür.

GSYH'yi oluşturan faaliyetlere bakıldığında, 2019 yılının 2. çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım sektörü %3,4 artarken, sanayi sektörü %2,7, inşaat sektörü ise %12,7 oranında daralmış bulunmaktadır. Aynı dönemde hizmet sektörü ise %0,3 daralmıştır.

Bu dönemde hane halklarının tüketimi %1,1 oranında azalırken, devletin nihai tüketim harcamaları ise %3,3 oranında artmış bulunmaktadır.

Sanayi üretim endeksi verilerine göre imalat sanayi üretimi Haziran ayında %4,4 gerilerken, Temmuz ayında %1,3 oranında gerilemiş, Ağustos ayında ise bu oranda %3,3 gerileme olmuştur. Aynı dönemde giyim eşyaları imalatı ise Haziran ayında %2,8 oranında daralırken, Temmuz ayında %10 oranında büyümüş, Ağustos ayında ise %5,3 oranında artmıştır.

TÜİK verilerine göre Türkiye’de işsizlik oranı 2019 yılı Ocak ayında %14,7 olurken, Mayıs ayında %12,8, Haziran ayında ise %13’e gerilemiştir. İşsizlik oranı Temmuz ayında tekrar %13,9’a yükselmiştir.

Aynı dönemde ise SGK kayıtlarına göre hazır giyim sektörü istihdamı 2019 Ocak ayından beri her ay en az 5 bin artarak Temmuz ayında 554 bin seviyesine ulaşmış bulunmaktadır.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında Eylül ayında kapasite kullanım oranının %76,3 olduğu belirtilmektedir.

Giyim eşyalarının imalatı kapasite kullanım oranına bakıldığında Eylül ayında %85,3 seviyesinde kaydedilmiştir.

Toplam ihracat hacmi Ocak-Eylül döneminde yıllık bazda %2,6 oranında artarak 132,5 milyar dolar olurken, aynı dönemde hazır giyim ihracatı %0,4 artışla 13,3 milyar dolara yükselmiştir.

Eylül ayının başında 5,81 TL olan dolar kuru, Ekim ayına gelindiğinde 5,68 seviyesine gerilemiş, Ekim ayı ortasında ise 5,91 TL seviyesini görmüştür.

Eylül ayının başında 6,36 TL olan Euro kuru, Ekim ayının başında 6,2 TL seviyesine gerilemiş olup, Ekim ayının ortasında ise 6,52 TL seviyesini görmüştür.

İhracatının %70’inden fazlasının Avrupa Birliği’ne yapan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü için son derece önem arz eden Euro / dolar paritesi ise Eylül ayının başında 1,10 seviyesindeyken, Ekim ayının ortasında yine 1,10 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Ekim ayının başında Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından Yeni Ekonomi Programı ve bu kapsamda yeni hedefler açıklanmıştır. YEP’te enflasyon temel mücadele alanı olarak belirlenirken, 2019 yılındaki dengelenme sürecinde elde edilen kazanımların korunmasının ve geliştirilmesinin amaçlandığı belirtilmektedir.

Buna göre Türkiye ekonomisi 2019 yılını %0,5 büyüme ile kapatırken, 2020 ve 2021 yıllarında ise sırasıyla %5 oranında büyümesi öngörülmektedir.

YEP’e göre 2019 yılını %12,9 ile kapatması beklenen işsizlik oranı ise kademeli olarak düşürülerek 2021 yılı sonunda %10,6’ya indirilmesi hedeflenmektedir.

YEP’te ortalama dolar kuru 2019 yılı için 5,6996 olarak belirlenirken, 2020 yılı için ise 6,0000 olarak öngörülmüş, 2021 yılı için ise 6,4065 olarak öngörülmektedir.

Diğer yandan, ekonomideki yavaşlamanın cari denge üzerindeki etkisi Temmuz ayında da devam etmiş bulunmaktadır. 2018 yılı Temmuz ayında 2,2

milyar dolar açık veren cari işlemler dengesi, bu yılın aynı ayında 1,2 milyar dolar fazla vermiştir. 2018 yılı ortasından bu yana iyileşme eğiliminde olan 12 aylık kümülatif cari denge, 4,4 milyar dolar fazla vererek 2002 yılı Ocak ayından beri en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir.

Temmuz ayındaki toplantısında faizleri 425 puan düşüren Merkez Bankası, 12 Eylül'deki toplantıda politika faizini 325 baz puan daha düşürerek %16,5'e indirmiştir. Toplantı sonrası yayımlanan metinde enflasyondaki düşüş eğilimine dikkat çekilirken, mevcut para politikası duruşunun enflasyonu indirme hedefine paralel olduğunun ifade edilmesi Merkez Bankasının faiz indirimlerine kademeli biçimde devam edeceği şeklinde yorumlanmaktadır.

Diğer yandan, OECD Mayıs ayı raporunda 2019 yılı için Türkiye ekonomisine yönelik %2,6 olan daralma tahminini %0,3 daralma olarak revize ederken, 2020 yılına ilişkin büyüme tahminini %1,6'da bırakmış bulunmaktadır.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,4 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2019 yılı Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 13,3 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2018 Ocak-Eylül dönemine göre ihracatta, dolar bazında %0,4 oranında artış yaşanmıştır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2019 Ocak-Eylül döneminde ihracatı %3,7 oranında düşen 22,5 milyar dolar değerindeki otomotiv endüstrisi ile %17,6 oranında artan 15 milyar dolar değerindeki kimyevi maddeler ve mamulleri sektörünün ardından en fazla ihracat yapan üçüncü sektör konumundadır.

2019 Ocak-Eylül döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2018 Ocak-Eylül dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	2018/19 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>			
Türkiye Genel İhracatı	129.199.568	132.505.388	2,6
Türkiye Özel İhracatı	122.941.962	125.795.797	2,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	13.293.318	0,4
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	10,2	10,0	
Sanayi İhracatı	100.172.335	102.314.099	2,1
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	13,2	13,0	
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>			

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı %2,6 oranında artarak 132,5 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %2,1 oranında artışla 102,3 milyar dolara yükselmiştir. Bu çerçevede, 2019 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün, yaşanan %0,4'lük artış oranı ile hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha düşük bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

2019 Ocak-Eylül döneminde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %10,2'den %10'a gerilerken, sanayi ihracatındaki payı ise %13,2'den %13'e gerilemiştir.

Diğer taraftan, 2019 yılı ilk dokuz ayına ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü toplam 19,2 milyar dolar ile 22,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilen otomotiv sektöründen sonraki en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olmaktadır.

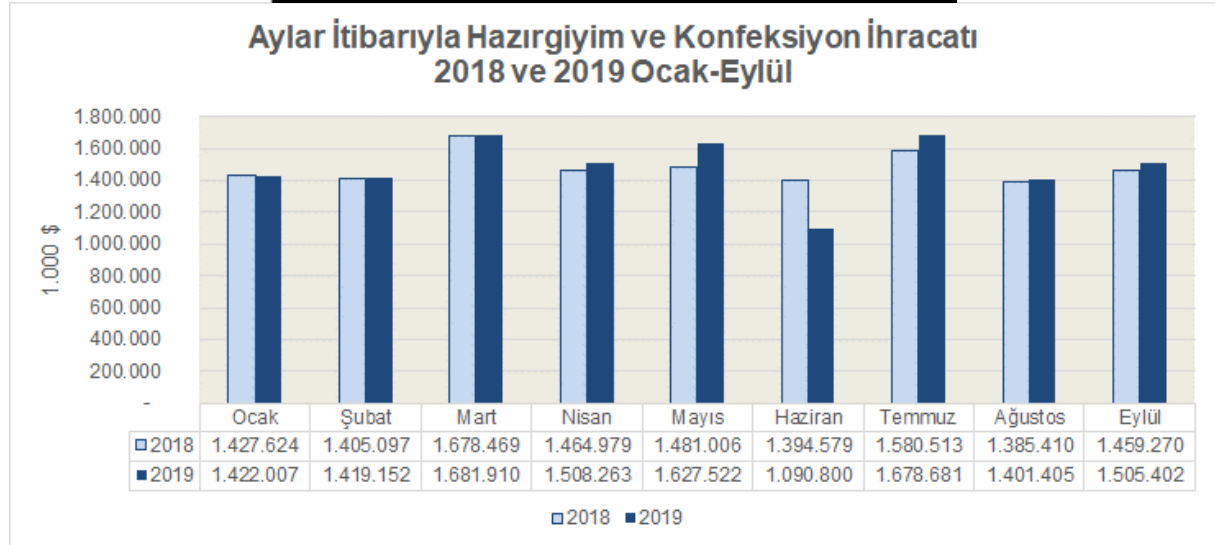
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2019 Ocak ayında hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %0,4 oranında düşerken, Şubat ayında %1 ve Mart ayında ise %0,2, Nisan ayında %3 ve Mayıs ayında ise %9,9 oranında artmış, Haziran ayında %19,5 oranında yaşanan yüksek oranlı düşüşün ardından Temmuz ayında %6,2 yaşanan artışla birlikte Ağustos ayında %1,2 ve Eylül ayında %3,2 oranında artışlar gerçekleştirmiştir.

2019 yılının ilk dokuz ayı için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1,482 milyar dolardır ve bu değer 2018 yılının ilk dokuz ayı için çıkarılan aylık ortalama değerinin (1,471 milyar dolar) üzerindedir.

Aylar İtibariyle Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri 2018 ve 2019 Ocak-Eylül			
Birim: 1000 \$			
Aylar	2018	2019	2018/19 Değişim %
Ocak	1.427.624	1.422.007	-0,4
Şubat	1.405.097	1.419.152	1,0
Mart	1.678.469	1.681.910	0,2
Nisan	1.464.979	1.508.263	3,0
Mayıs	1.481.006	1.627.522	9,9
Haziran	1.354.507	1.090.800	-19,5
Temmuz	1.580.513	1.678.681	6,2
Ağustos	1.385.410	1.401.405	1,2
Eylül	1.459.270	1.505.402	3,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

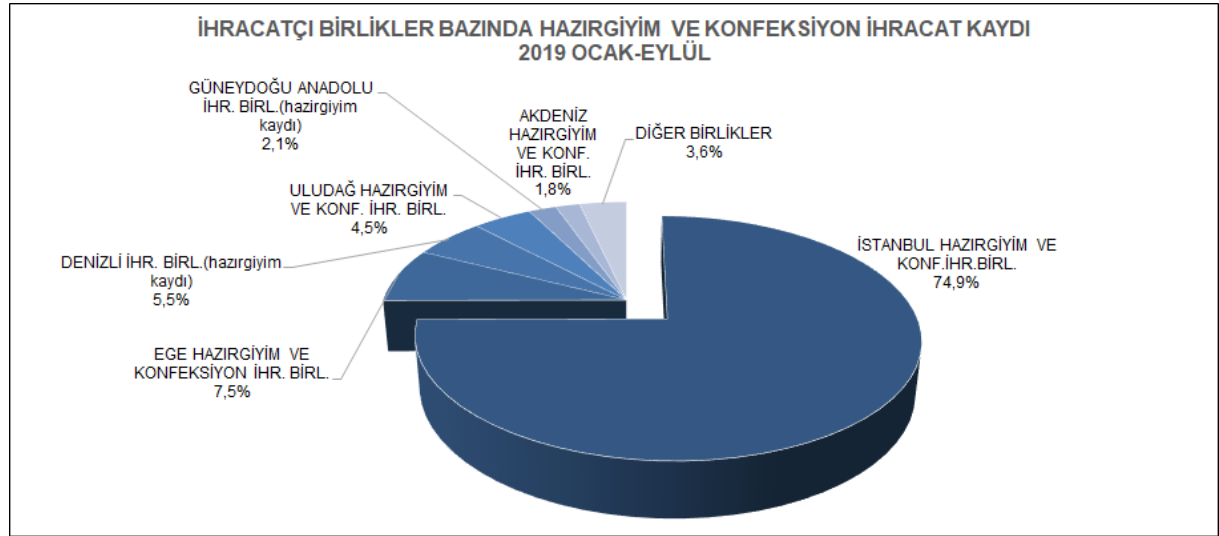
Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve birlikler bazında bakıldığında, 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den yapılan toplam 13,3 milyar dolarlık ihracatın %74,9'luk kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %4,5'lik payı da dikkate alındığında, ülkemiz toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %79,4'lük kısmının Marmara Bölgesi'nden yapıldığı görülmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %7,5 pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %5,5 payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13 düzeyindedir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %2,1; Akdeniz Bölgesi'nin payı toplam %1,8, ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,2'dir.

2019 Ocak-Eylül döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)							
	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2018	2019	DEĞİŞİM (%)	2018	2019	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.096.481	1.123.603	2,5	9.922.125	9.963.239	0,4	74,9
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	104.626	112.891	7,9	1.021.793	994.770	-2,6	7,5
DENİZLİ İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	85.988	91.863	6,8	777.476	732.300	-5,8	5,5
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	64.028	64.264	0,4	588.306	603.375	2,6	4,5
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	28.737	28.412	-1,1	242.544	278.957	15,0	2,1
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	30.019	28.225	-6,0	260.327	244.916	-5,9	1,8
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	20.337	19.540	-3,9	147.280	163.259	10,8	1,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	15.507	19.258	24,2	152.730	163.127	6,8	1,2
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	3.669	6.679	82,1	32.580	64.965	99,4	0,5
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	5.779	4.441	-23,1	55.512	41.020	-26,1	0,3
DİĞER BİRLİKLER	4.101	5.826	42,1	36.179	42.251	16,8	0,3
TOPLAM	1.459.270	1.505.402	3,2	13.236.851	13.293.318	0,4	100

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2019 Ocak-Eylül döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Birim: 1000 \$				
Ülke Grupları	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	2018/19 Değişim %	2019 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	9.444.943	9.200.050	-2,6	69,2
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.398.724	1.530.562	9,4	11,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	647.393	737.801	14,0	5,6
Afrika Ülkeleri Toplamı	515.868	603.281	16,9	4,5
Amerika Ülkeleri Toplamı	547.174	579.559	5,9	4,4
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	261.314	233.400	-10,7	1,8
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	215.011	206.569	-3,9	1,6
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	140.582	132.078	-6,0	1,0
Serbest Bölgeler Toplamı	65.837	69.933	6,2	0,5
Toplam Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	13.236.851	13.293.318	0,4	100
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>				

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2019 yılının ilk dokuz ayı sonunda Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İspanya ve İngiltere olarak sıralanmıştır. Yılın ilk dokuz ayında Almanya'ya %6,2 oranında düşüşle 2,3 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İspanya'ya %1,3 düşüşle 1,8 milyar dolarlık ve İngiltere'ye %3,6'lık düşüşle 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 822,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda ve beşinci sırada 654,7 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa takip etmektedir. Sırasıyla Irak, ABD, İtalya, İsrail ve Danimarka Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2019 yılının Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 9 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 13,3 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %67,7 olarak hesaplanmaktadır.

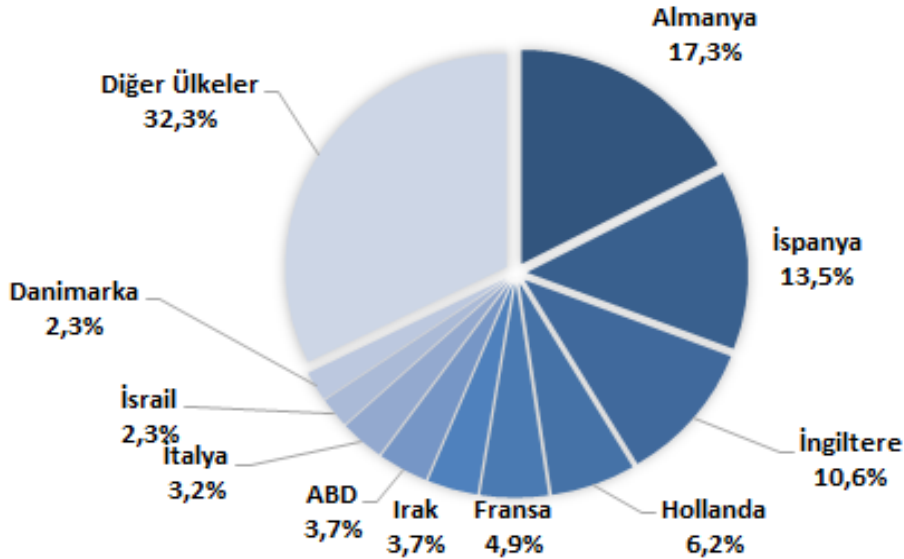
**En Fazla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler
2018 - 2019 Ocak - Eylül**

Birim: 1000 \$

Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	Pay %	2019 Ocak-Eylül	Pay %	Değişim %
Almanya	2.455.104	18,5	2.303.055	17,3	-6,2
İspanya	1.817.374	13,7	1.793.031	13,5	-1,3
İngiltere	1.469.205	11,1	1.415.705	10,6	-3,6
Hollanda	753.762	5,7	822.882	6,2	9,2
Fransa	678.752	5,1	654.691	4,9	-3,5
Irak	476.403	3,6	489.096	3,7	2,7
ABD	447.625	3,4	488.182	3,7	9,1
İtalya	431.043	3,3	430.626	3,2	-0,1
İsrail	277.896	2,1	302.091	2,3	8,7
Danimarka	301.014	2,3	301.076	2,3	0,02
İlk 10 Ülke Toplamı	9.108.178	68,8	9.000.435	67,7	-1,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4
İlk 10 Ülkenin Payı %	68,8		67,7		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

**TÜRKİYE'DEN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON
İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
2019 OCAK-EYLÜL**

III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2019 yılının ilk dokuz ayında 2018 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %23,1'lik artış ile Suudi Arabistan gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 252,6 milyon dolara yükselmiştir. Libya'ya ihracat ise %34,1 oranında artarak 161,4 milyon dolara yükselmiştir. İran'a ihracat %74,3'lük artış ile 139,6 milyon dolar seviyesine gelmiştir. Ayrıca Kazakistan'a hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %46,7'lik artış ile 121,1 milyon dolara yükselmiştir.

Diğer yandan, Macaristan'a yapılan ihracatta yaşanan %65'lik ve Slovakya'ya ihracatta kaydedilen %60,2'lik artış dikkat çekicidir. İhracat artışında öne çıkan diğer ülkeler ise Mısır, Fas, Sırbistan ve Beyaz Rusya olmuştur.

Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler 2017 - 2018 - 2019 Ocak - Eylül										
Birim: 1000 \$	1 - 30 Eylül					1 Ocak - 30 Eylül				
Ülkeler	2017	2018	2017/18 Değişim %	2019	2018/19 Değişim %	2017	2018	2017/18 Değişim %	2019	2018/19 Değişim %
Suudi Arabistan	15.725	20.180	28,3	23.604	17,0	229.867	205.154	-10,8	252.571	23,1
Libya	5.378	9.477	76,2	18.712	97,4	74.177	120.378	62,3	161.407	34,1
İran	7.679	14.931	94,4	1.160	-92,2	88.704	80.082	-9,7	139.571	74,3
Kazakistan	6.538	10.899	66,7	18.680	71,4	66.768	82.559	23,7	121.098	46,7
Mısır	5.279	9.049	71,4	12.455	37,6	57.756	79.959	38,4	103.192	29,1
Slovakya	5.389	9.132	69,5	12.495	36,8	44.058	63.250	43,6	101.341	60,2
Macaristan	20.854	8.358	-59,9	10.802	29,2	157.018	52.902	-66,3	87.280	65,0
Fas	7.469	9.628	28,9	10.202	6,0	67.499	67.450	-0,1	85.005	26,0
Sırbistan	6.532	7.773	19,0	10.039	29,2	42.756	59.175	38,4	71.513	20,9
Beyaz Rusya	2.909	5.343	83,6	5.971	11,8	23.863	34.427	44,3	54.892	59,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %2,6

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den Avrupa Birliği ülkelerine 9,2 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %69,2 olmuştur. Bu pay 2018 eş dönemindeki paydan (%71,4) 2,2 puan düşüktür. Avrupa Birliği ülkelerine ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde %2,6 oranında azalmıştır.

Avrupa Birliği Ülkelerine Hazırkıym ve Konfeksiyon İhracatı
2018 - 2019 Ocak - Eylül

	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Almanya	2.455.104	18,5	2.303.055	17,3	-6,2
İspanya	1.817.374	13,7	1.793.031	13,5	-1,3
İngiltere	1.469.205	11,1	1.415.705	10,6	-3,6
Hollanda	753.762	5,7	822.882	6,2	9,2
Fransa	678.752	5,1	654.691	4,9	-3,5
İtalya	431.043	3,3	430.626	3,2	-0,1
Danimarka	301.014	2,3	301.076	2,3	0,02
Polonya	278.916	2,1	240.743	1,8	-13,7
Belçika	228.342	1,7	200.494	1,5	-12,2
İsveç	193.728	1,5	173.267	1,3	-10,6
Romanya	129.495	1,0	140.060	1,1	8,2
Slovakya	63.250	0,5	101.341	0,8	60,2
Bulgaristan	145.553	1,1	97.272	0,7	-33,2
Avusturya	96.003	0,7	94.674	0,7	-1,4
Yunanistan	93.345	0,7	93.456	0,7	0,1
Macaristan	52.902	0,4	87.280	0,7	65,0
Çek Cumhuriyeti	75.210	0,6	73.257	0,6	-2,6
İrlanda	49.255	0,4	54.952	0,4	11,6
Hırvatistan	39.001	0,3	35.163	0,3	-9,8
Finlandiya	26.238	0,2	31.365	0,2	19,5
Slovenya	21.449	0,2	19.179	0,1	-10,6
Litvanya	24.197	0,2	11.066	0,1	-54,3
Portekiz	8.040	0,1	10.209	0,1	27,0
Malta	3.835	0,0	5.050	0,0	31,7
Estonya	3.670	0,0	4.977	0,0	35,6
Letonya	5.912	0,0	4.794	0,0	-18,9
Lüksemburg	338	0,0	376	0,0	11,3
Diğer Ülkeler	9	0,0	9	0,0	-
AB (28) Toplamı	9.444.943	71,4	9.200.050	69,2	-2,6
Türkiye Hazırkıym ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019

28 Avrupa Birliği ülkesinden on ikisinde hazırkıym ve konfeksiyon ihracatı %65'e varan oranlarda artarken, on beş ülkeye ihracat %0,1 ile %54,3 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2019 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan Avrupa Birliği ülkesi, %65 artışla 87,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan'dır. %60,2'lik artış ve 101,3 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Slovakya, %35,6 artışla yaklaşık 5 milyon dolarlık ihracat yapılan Estonya hazırkıym ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer Avrupa Birliği ülkeleridir.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen Avrupa Birliği ülkesi ise %54,3 düşüşle 11,1 milyon dolarlık hazırkıym ve konfeksiyon ihracatı yapılan Litvanya

olmuştur. 2019'un ilk dokuz ayı sonunda Bulgaristan %33,2'lik ve Letonya %18,9'luk ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2019 yılının ilk dokuz ayının sonunda da yıllardır olduğu gibi en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Avrupa Birliği ülkesi konumunu korumuştur. Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'ya 2019 Ocak-Eylül döneminde %6,2 düşüşle 2,3 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin 13,3 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %17,3'ü Almanya'ya yapılmaktadır. İspanya %1,3 düşüşle ve 1,8 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İngiltere %3,6 düşüşle ve 1,4 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Hollanda, Fransa, İtalya ve Danimarka diğer önde gelen Avrupa Birliği pazarlarındandır.

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %9,4 Artış Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2019 Ocak-Eylül döneminde 2018'in eş dönemine kıyasla %9,4 oranında artarak 1,4 milyar dolardan 1,5 milyar dolara yükselmiştir. Bu artışla ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %11,5 olmuştur.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İsrail, Suudi Arabistan, İran ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği altıncı ülkedir. Bununla beraber 2019 Ocak-Eylül döneminde Irak'a ihracat %2,7 oranında artarak 476,4 milyon dolardan 489,1 milyon dolara yükselmiştir. İsrail'e ihracat %8,7 oranında artarak 277,9 milyon dolardan 302,1 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracatta %23,1'lik bir artış görülmektedir. Bu dönemde Suudi Arabistan'a 252,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Ortadoğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %74,3 ile İran'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile İran'a yapılan ihracat 80,1 milyon dolardan 139,6 milyon dolara yükselmiştir.

Ortadoğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Irak	476.403	3,6	489.096	3,7	2,7
İsrail	277.896	2,1	302.091	2,3	8,7
Suudi Arabistan	205.154	1,5	252.571	1,9	23,1
İran	80.082	0,6	139.571	1,0	74,3
Birleşik Arap Emirlikleri	103.238	0,8	114.978	0,9	11,4
Ürdün	75.340	0,6	60.655	0,5	-19,5
Kuveyt	38.738	0,3	41.870	0,3	8,1
Lübnan	54.326	0,4	39.757	0,3	-26,8
Katar	49.519	0,4	37.430	0,3	-24,4
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.398.724	10,6	1.530.562	11,5	9,4
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019

Bu grupta Lübnan'a ihracatta %26,8'lik düşüş kaydedilmiş ve böylece Lübnan'a ihracatımız 54,3 milyon dolardan 39,8 milyon dolara gerilemiştir.

Irak'ın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,7'ye düşerken İsrail'in payı %2,3'e yükselmiştir.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %14 Artış

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2019 Ocak-Eylül döneminde 737,8 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2018 yılının ilk dokuz aylık dönemine kıyasla %14 oranında artmıştır. Bu artış neticesinde ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,9'dan %5,6'ya yükselmiştir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Rusya, Ukrayna, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Gürcistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Rusya'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2019 Ocak-Eylül döneminde 218,7 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş ve ihracat 2018'in Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,1 oranında artmıştır. Rusya'nın sektörel ihracattaki payı %1,5'ten %1,6'ya yükselmiştir.

İkinci büyük pazar Ukrayna'ya hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2019 Ocak-Eylül döneminde 2018'in eş dönemine kıyasla %10,9 oranında artarak 105,2 milyon dolardan 116,7 milyon dolara yükselmiştir. Ukrayna'nın Türkiye

toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %0,8'den %0,9'a yükselmiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Rusya Federasyonu	204.172	1,5	218.685	1,6	7,1
Ukrayna	105.247	0,8	116.725	0,9	10,9
Bosna-Hersek	66.796	0,5	72.685	0,5	8,8
Sırbistan	59.175	0,4	71.513	0,5	20,9
Gürcistan	62.088	0,5	68.764	0,5	10,8
Beyaz Rusya	34.427	0,3	54.892	0,4	59,4
Arnavutluk	38.358	0,3	46.657	0,4	21,6
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	28.557	0,2	29.743	0,2	4,2
Kosova	26.132	0,2	24.645	0,2	-5,7
Moldavya	17.598	0,1	23.902	0,2	35,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	647.393	4,9	737.801	5,6	14,0
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde %8,8 oranında artışla 72,7 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Sırbistan'a %20,9'luk artışla 71,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %59,4 ile Beyaz Rusya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %35,8'lik artış görülen Moldavya diğer yüksek oranda artış görülen Eski Doğu Bloku ülkeleri olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracat %16,9 Arttı

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2019 Ocak-Eylül döneminde 603,3 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %16,9 oranında artmıştır.

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Libya, Cezayir ve Mısır olmuştur. Libya'ya ihracat 2018'in ilk dokuz ayına kıyasla %34,1 artışla 161,4 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Cezayir'e %0,2 artışla 143,6 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %29,1 oranında artış görülen Mısır'a ihracat ise 103,2 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Libya'nın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2; Cezayir'in payı %1,1 ve Mısır'ın payı ise %0,8 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde yedi ülkeye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %0,2 ile %39,2 arasında değişen oranlarda artarken, Sudan'a ihracat %5,4 oranında azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla arttığı ülke ise %39,2 artışla Kenya olmuştur.

Bu grupta Fas ve Tunus diğer önde gelen pazarlardandır. Fas'a ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde 85 milyon dolar olarak hesaplanırken, Tunus'a ihracat %25,8 artışla 27,7 milyon dolara yükselmiştir. Fas'ın ve Tunus'un Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,6 ve %0,2 düzeyindedir.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Libya	120.378	0,9	161.407	1,2	34,1
Cezayir	143.348	1,1	143.593	1,1	0,2
Mısır	79.959	0,6	103.192	0,8	29,1
Fas	67.450	0,5	85.005	0,6	26,0
Tunus	21.993	0,2	27.660	0,2	25,8
Güney Afrika Cumhuriyeti	11.474	0,1	14.794	0,1	28,9
Sudan	9.196	0,1	8.701	0,1	-5,4
Kenya	5.954	0,0	8.289	0,1	39,2
Afrika Ülkeleri Toplamı	515.868	3,9	603.281	4,5	16,9
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019</i>					

III.8. Amerika Ülkelerine İhracatında %5,9 Artışa Ulaşıldı

2019 Ocak-Eylül döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Peru, Brezilya ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %5,9 oranında artarak 547,2 milyon dolardan 579,6 milyon dolara yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2019 Ocak-Eylül döneminde ABD'ye %9,1 artışla 488,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,7'dir. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2019 Ocak-Eylül döneminde %11,8 oranında düşüşle 50,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %10,8 oranında artarak 12,9 milyon dolardan 14,3 milyon dolara yükselirken dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %13,8 oranında azalarak 8,1 milyon dolar seviyesine inmiştir.

Amerika ülke grubunda ihracat düşüşü yalnızca Kanada ve Şili'ye yönelik ihracatta görülmüştür.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
ABD	447.625	3,38	488.182	3,7	9,1
Kanada	57.662	0,44	50.884	0,4	-11,8
Meksika	12.916	0,10	14.307	0,1	10,8
Şili	9.414	0,07	8.112	0,1	-13,8
Brezilya	3.276	0,02	4.057	0,03	23,8
Panama	1.859	0,01	3.437	0,03	84,9
Peru	2.629	0,02	3.055	0,02	16,2
Amerika Ülkeleri Toplamı	547.174	4,1	579.559	4,4	5,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2019 yılının Ocak-Ağustos döneminde ABD tarafından toplam 57,3 milyar dolar değerinde hazırgiyim ithalatı yapılmıştır. 2018 yılının Ocak-Ağustos dönemine kıyasla ithalatta %5,8'lik artış yaşanmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Hindistan ve Meksika ABD'nin diğer büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2019 Ocak-Ağustos döneminde 17,6 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2018'in eş dönemine kıyasla %2 oranında artmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %12,1 artışla 9,1 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %11,8 oranında artarak 4,1 milyar dolara yükselmiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %0,4 oranında azalışla 3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Hindistan'dan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı ise %8,2 oranında artarak 2,9 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2019 Ocak-Ağustos döneminde %3,6 azalarak 2,2 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %11,9 artışla 1,8 milyar dolara yükselirken, Kamboçya'dan ithalat %8,6 artışla 1,7 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Diğer önde gelen tedarikçilerden Salvador'dan ithalat ilk sekiz ayda %0,6 oranında azalışla 1,2 milyar dolara gerilemiştir.

2019 Ocak-Ağustos döneminde ABD'nin Türkiye'den hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı %8,3 oranında artarak 387,4 milyon dolardan 419,7 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Makao'dan ithalatı %215,4 oranında, Ekvador'dan ithalatı %106,2 oranında ve Etiyopya'dan ithalatı ise %91 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Düşüş Oranı %10,7

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 233,4 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2018 yılının eş dönemine kıyasla %10,7 oranında azalmıştır.

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kazakistan'dır. Kazakistan'a Türkiye'den %46,7 artışla 121,1 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kazakistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %0,9'dur.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a 2019 Ocak-Eylül döneminde %57,4 oranında düşüşle 51,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan'a 2019 yılı Ocak-Eylül döneminde %21 artışla 32,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %73,9 artışla 13,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan, %48,8 düşüşle 7,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %14,5 düşüşle 6,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Kazakistan	82.559	0,6	121.098	0,9	46,7
Kırgızistan	121.378	0,9	51.690	0,4	-57,4
Azerbaycan-Nahçıvan	27.097	0,2	32.788	0,2	21,0
Özbekistan	7.772	0,1	13.514	0,1	73,9
Tacikistan	14.395	0,1	7.375	0,1	-48,8
Türkmenistan	8.113	0,1	6.935	0,1	-14,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	261.314	2,0	233.400	1,8	-10,7
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %6

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 132,1 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2019 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %6 oranında azalmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
İsviçre	82.643	0,6	78.595	0,6	-4,9
KKTC	25.646	0,2	26.640	0,2	3,9
Norveç	31.086	0,2	25.893	0,2	-16,7
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	140.582	1,1	132.078	1,0	-6,0
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019</i>					

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Norveç'tir. Bu ülkelerden İsviçre'ye %4,9 azalışla 78,6 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne %3,9 artışla 26,6 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Norveç'e ihracat ise 2018 eş dönemine kıyasla %16,7 düşüşle 25,9 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat Düşüşü: %3,9

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2019 Ocak-Eylül döneminde 2018 eş dönemine kıyasla %3,9 oranında düşüşle 206,6 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin, Avustralya, Japonya, Hong Kong ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2019 Ocak-Eylül döneminde Çin'e %19 düşüşle 51,5 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %8,6 artışla 27,6 milyon dolarlık, Japonya'ya %5,2 artışla 23,3 milyon dolarlık, Hong Kong'a %14 düşüşle 19,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Malezya'ya gerçekleştirilen ihracattaki %62,4'lük ihracat artışı ise oldukça dikkat çekicidir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Çin	63.584	0,5	51.478	0,4	-19,0
Avustralya	25.441	0,2	27.641	0,2	8,6
Japonya	22.178	0,2	23.325	0,2	5,2
Hong Kong	22.595	0,2	19.438	0,1	-14,0
Güney Kore	16.346	0,1	17.357	0,1	6,2
Malezya	8.859	0,1	14.390	0,1	62,4
Hindistan	13.254	0,1	11.526	0,1	-13,0
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	215.011	1,6	206.569	1,6	-3,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4
<i>Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019</i>					

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %6,2 Arttı

Serbest Bölgelere 2019 Ocak-Eylül döneminde %6,2 artışla 69,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu artışla, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,50'den %0,53'e yükselmiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2019 Ocak-Eylül döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 32,3 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Bu bölgeye ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde %8,8 oranında artmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %11,4 artışla 21,5 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %8,1 artışla 5,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2018 - 2019 Ocak - Eylül					
	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2019 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Avrupa Serbest Bölge	29.683	0,22	32.297	0,24	8,8
Trakya Serbest Bölge	19.333	0,15	21.545	0,16	11,4
Mersin Serbest Bölge	5.265	0,04	5.691	0,04	8,1
Adana Yumurtalık Serbest Bölge	2.165	0,02	3.323	0,02	53,5
Ege Serbest Bölge	3.767	0,03	2.776	0,02	-26,3
Bursa Serbest Bölge	1.140	0,01	1.346	0,01	18,1
Denizli Serbest Bölge	849	0,01	607	0,00	-28,5
Serbest Bölgeler Toplamı	65.837	0,50	69.933	0,53	6,2
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2019

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %53,5 artışla 3,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurtalık Serbest Bölge, %26,3 düşüşle 2,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge, %18,1 artışla 1,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge ve %28,5 düşüşle 607 bin dolarlık ihracat yapılan Denizli Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2019 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %50,5; dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %37,3 ve hazır eşyaların payı %11,1 olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun birinde artış diğer ikisinde ise düşüş yaşanmıştır. Bu dönemde, %0,8 oranında düşüşle 6,7 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %3,1 oranında artarak 5 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 düşüşle 1,5 milyar dolar olmuştur.

Temel ürün grupları itibarıyla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Ürün Grupları İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı 2018 - 2019 Ocak - Eylül			
Birim: 1000 \$			
Ürün Grupları	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %
Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	6.762.589	6.711.205	-0,8
Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	4.809.527	4.959.686	3,1
Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.516.562	1.470.836	-3,0
<i>Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları</i>			

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %0,8 Düşüş Var

2019 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2018'in eş dönemine kıyasla %0,8 oranında azalarak 6,7 milyar dolara gerilemiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %8,6 düşüş ile 1,3 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %2,3 azalışla 925 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %1,1 düşüşle 722,5 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %3,9 artışla 409,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda ve %3,5'lik düşüşle 351,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %19,8'i Almanya'ya, %13,8'i İngiltere'ye, %10,8'i İspanya'ya, %6,1'i Hollanda'ya ve %5,2'si Fransa'ya yapılmıştır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler
2018 - 2019 Ocak - Eylül

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	1.454.624	1.328.958	-8,6	19,8
İngiltere	946.641	924.992	-2,3	13,8
İspanya	730.221	722.489	-1,1	10,8
Hollanda	393.920	409.192	3,9	6,1
Fransa	364.345	351.601	-3,5	5,2
Irak	301.531	289.668	-3,9	4,3
İtalya	222.255	222.900	0,3	3,3
ABD	131.150	146.857	12,0	2,2
Belçika	160.164	144.105	-10,0	2,1
Polonya	161.200	131.051	-18,7	2,0
Danimarka	130.082	119.063	-8,5	1,8
Suudi Arabistan	79.911	101.986	27,6	1,5
Rusya Federasyonu	89.784	99.523	10,8	1,5
İsveç	110.321	96.925	-12,1	1,4
İsrail	82.499	90.971	10,3	1,4
Libya	63.296	89.516	41,4	1,3
Slovakya	49.089	72.782	48,3	1,1
İran	37.913	70.378	85,6	1,0
Kazakistan	41.235	62.785	52,3	0,9
Cezayir	58.802	60.510	2,9	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	5.608.984	5.536.251	-1,3	
20 Ülkenin Payı %	82,9	82,5		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.762.589	6.711.205	-0,8	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2019

En fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin on birine ihracat artarken, dokuz ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %85,6 artışla 70,4 milyon dolarlık ihracat yapılan İran ile %52,3 artışla 62,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Kazakistan'dır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Polonya pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla 2019 Ocak-Eylül döneminde %18,7 oranında azalarak 161,2 milyondan 131,1 milyona gerilemiştir. İsveç %12,1 düşüşle 96,9 milyon dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülke olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı tişört, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2019 Ocak-Eylül döneminde 61 09 GTİP başlıklı tişört, atlet ve benzeri giysilerin

ihracatı %3,7 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 2,2 milyar dolara gerilemiştir.

%0,3 azalış ve 1,2 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, hırka, yelek ve benzeri giysiler, %2,9 oranında artış ve 976,2 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTIP başlıklı örme kadın ve kız çocuklar için takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ile %0,4 oranında düşüş ve 797,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan dokuzunda 2019 Ocak-Eylül döneminde 2018'in eş dönemine kıyasla %1,4 ile %33,4 arasında değişen oranlarda artışlar, sekiz ürün grubunda ise %0,3 ile %21,8 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %33,4'lük artış oranı ile 861 bin dolarlık ihracat yapılan 61 13 GTİP başlıklı 5903, 5906 ve 5907 tarifeli örme mensucattan mamul giysiler; %29,8 artışla 19,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 01 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için palto, kaban, rüzgarlık ve benzeri kıyafetler; %17,8 artış oranı ile 92,3 milyon dolarlık ihracatı gerçekleşen 61 12 GTİP başlıklı eşofman takımlar, kayak kıyafetleri yüzme kıyafetleridir.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %21,8 ile 61 02 GTİP kapsamında yer alan kadın ve kız çocuklar için palto, kaban, anorak ve rüzgarlık ihracatında görülmüştür. 2019 yılının ilk dokuz ayında söz konusu ürünlerin ihracatı 16,3 milyon dolardan 12,8 milyona gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2018 - 2019 Ocak - Eylül				
Birim : 1.000 \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet ve Benzerleri	2.269.592	2.184.609	-3,7
6110	Kazak, Hırka, Yelek ve Benzerleri	1.241.852	1.238.504	-0,3
6104	Kadın ve Kız Çocuklar için Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	948.637	976.208	2,9
6115	Şoşet ve Külötlü Çoraplar	800.813	797.638	-0,4
6106	Kadın ve Kız Çocuklar için Bluz, Gömlek ve Gömlek Bluzler	353.495	335.683	-5,0
6103	Erkek ve Erkek Çocuklar için Takım, Ceket, Pantolon, Tulum ve Şortlar	296.902	292.013	-1,6
6108	Kadın ve Kız Çocuklar için Külot, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz ve Benzerleri	189.481	192.140	1,4
6105	Erkek ve Erkek Çocuklar için Gömlekler	193.864	179.673	-7,3
6111	Bebek Giysileri ve Giyim Aksesuarları	134.749	151.586	12,5
6114	Örme Diğer Giysiler	85.177	93.237	9,5
6107	Erkek ve Erkek Çocuklar için Külot, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambr ve Benzerleri	93.277	92.494	-0,8
6112	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	78.419	92.341	17,8
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	42.015	49.265	17,3
6101	Erkek ve Erkek Çocuklar için Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık ve Benzerleri	15.042	19.517	29,8
6102	Kadın ve Kız Çocuklar için Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak ve Benzerleri	16.332	12.769	-21,8
6116	Eldivenler	2.297	2.668	16,2
6113	5903,5906 ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	645	861	33,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2019

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %3,8 oranında azalarak 2,2 milyar dolara gerilemiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysilerin 2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde 2018 eş dönemine kıyasla %13,8 oranında azalarak 458 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat %5,2 oranında azalarak 297,4 milyon dolara gerilemiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %2,3 oranında azalarak 239,7 milyon

dolara gerilemiş, dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat ise %2,4 oranında artarak 142,7 milyon dolara yükselmiş, beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat da %10,1 oranında azalarak 124,6 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örne Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2018 - 2019 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	531.275	457.967	-13,8	21,0
İngiltere	313.701	297.435	-5,2	13,6
İspanya	245.238	239.658	-2,3	11,0
Hollanda	139.329	142.726	2,4	6,5
Fransa	138.553	124.583	-10,1	5,7
İtalya	71.950	72.514	0,8	3,3
Belçika	65.465	57.520	-12,1	2,6
Irak	53.799	57.135	6,2	2,6
Danimarka	54.419	48.376	-11,1	2,2
ABD	41.298	44.376	7,5	2,0
İran	8.455	38.501	355,3	1,8
Polonya	56.015	32.645	-41,7	1,5
İsrail	26.721	31.390	17,5	1,4
Rusya Federasyonu	24.000	27.172	13,2	1,2
Suudi Arabistan	22.461	26.711	18,9	1,2
Slovakya	16.394	25.088	53,0	1,1
Çekya	24.322	22.991	-5,5	1,1
İsveç	29.087	22.804	-21,6	1,0
Kazakistan	14.509	19.655	35,5	0,9
Avusturya	20.046	18.177	-9,3	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.897.036	1.807.423	-4,7	82,7
Türkiye Toplam Örne Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.269.592	2.184.468	-3,8	100
20 Ülkenin Payı %	83,6	82,7		
Türkiye Toplam Örne Konfeksiyon İhracatı	6.762.589	6.711.205	-0,8	
Örne Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örne Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	33,6	32,5		
<i>Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2019</i>				

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde on ülkeye ihracat %0,8 ile %355,3 arasında değişen oranlarda artmış, diğer on ülkeye ise %2,3 ile %41,7 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %355,3 artış oranı ve 38,5 milyon dolar ihracat değeri ile İran olmuştur.

Hollanda, İtalya, Irak, ABD, İsrail, Rusya, Suudi Arabistan, Slovakya ve Kazakistan'a yönelik ihracatta da %0,8 ile %53 arasında değişen oranlarında artış kaydedilmiştir.

2019 Ocak-Eylül döneminde %53 artış oranı ve 25,1 milyon dolar ihracat değeri ile Slovakya, %35,5 artış oranı ve 19,7 milyon dolar ihracat değeri ile Kazakistan yüksek oranlı artışların olduğu pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

Diğer yandan, Polonya %41,7 düşüş ve 32,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, İsveç %21,6 düşüş ve 22,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Almanya %13,8 düşüş ve 458 milyon dolar ihracat rakamı ile ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatında %0,4 Oranında Düşüş Gerçekleşti

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 797,6 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %0,4 oranında azalmıştır.

Çorap ihracatındaki düşüş (%0,4) oransal olarak örme konfeksiyon ihracatındaki düşüşten (%0,8) daha az olduğu için, bu önemli alt sektörde ilk dokuz ayda sektörel ihracattan daha iyi bir performans gösterildiği söylenebilir.

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde bir önceki döneme kıyasla %5,8 oranında azalarak 176,9 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %3 oranında azalarak 159,3 milyon dolara gerilemiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %22,2 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %20'dir.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2019 Ocak-Eylül döneminde %2 oranında düşerek 85,7 milyon dolara gerilemiştir. Dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracatın %3,5 oranında artışla 49,9 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada yer alan İspanya'ya ihracat ise %7,3 oranında düşerek 36 milyon dolara gerilemiştir.

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden onunda ihracat %1,1 ile %67,5 arasında değişen oranlarda artarken, diğer on ülkeye ihracat %2 ile %20,1 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %67,5 ile Rusya'da söz konusu olurken, Birleşik Arap Emirlikleri %55 artış ve 10,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%20,1 düşüş görülen İsviçre çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde İsviçre'ye gerçekleşen çorap ihracatı 8,7 milyon dolardan 7 milyon dolara gerilemiştir. Danimarka %13,1 düşüş ve 9,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler				
2018 - 2019 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İngiltere	187.762	176.920	-5,8	22,2
Almanya	164.207	159.286	-3,0	20,0
Fransa	87.416	85.695	-2,0	10,7
Hollanda	48.228	49.906	3,5	6,3
İspanya	38.812	35.984	-7,3	4,5
İtalya	25.289	25.577	1,1	3,2
İsveç	25.217	24.526	-2,7	3,1
Belçika	20.846	21.915	5,1	2,7
ABD	14.958	15.558	4,0	2,0
Polonya	10.866	11.425	5,1	1,4
Slovakya	10.236	11.245	9,9	1,4
Birleşik Arap Emirlikleri	6.889	10.682	55,0	1,3
Danimarka	11.252	9.776	-13,1	1,2
Rusya Federasyonu	5.731	9.598	67,5	1,2
Suudi Arabistan	6.480	7.212	11,3	0,9
İsviçre	8.705	6.953	-20,1	0,9
Avusturya	6.719	6.540	-2,7	0,8
Yunanistan	7.185	6.350	-11,6	0,8
Romanya	4.903	5.661	15,5	0,7
İrlanda	6.125	5.632	-8,1	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	697.826	686.440	-1,6	86,1
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	800.813	797.574	-0,4	100
20 Ülkenin Payı %	87,1	86,1		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.762.589	6.711.205	-0,8	
Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	11,8	11,9		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2019

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %3,1 Artış Var

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den yaklaşık 5 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı

2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %3,1 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında sektörel ihracata göre daha yüksek bir performans gösterilmiştir. Diğer yandan, dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %37,3'tür.

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2018 - 2019 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	1.039.338	1.030.823	-0,8	20,8
Almanya	656.864	627.749	-4,4	12,7
İngiltere	454.231	423.960	-6,7	8,5
Hollanda	281.885	346.497	22,9	7,0
Fransa	202.646	209.892	3,6	4,2
İsrail	162.557	177.588	9,2	3,6
Danimarka	157.704	168.677	7,0	3,4
Irak	142.340	157.120	10,4	3,2
ABD	130.892	147.453	12,7	3,0
İtalya	132.429	137.434	3,8	2,8
Suudi Arabistan	84.661	111.956	32,2	2,3
Rusya Federasyonu	100.855	97.170	-3,7	2,0
Polonya	90.409	85.397	-5,5	1,7
Cezayir	62.277	64.679	3,9	1,3
İsveç	69.696	63.219	-9,3	1,3
Libya	44.974	58.644	30,4	1,2
İran	29.080	56.487	94,2	1,1
Romanya	40.932	54.845	34,0	1,1
Kazakistan	33.872	50.268	48,4	1,0
Ukrayna	39.305	49.536	26,0	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.956.948	4.119.392	4,1	
20 Ülkenin Payı %	82,3	83,1		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.809.527	4.959.686	3,1	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2019

En fazla ihracat yapılan ülkelere, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %0,8 düşüşle 1 milyar dolar olurken, Almanya'ya ihracat %4,4 düşüşle 627,7 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %20,8 ve Almanya'nın payı %12,7'dir.

Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar İngiltere'ye ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde 2018'in eş dönemine kıyasla %6,7 oranında azalarak 424 milyon dolar ve Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %22,9 oranında artarak 346,5 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazarı olan Fransa'ya ihracat 2019 Ocak-Eylül döneminde %3,6 oranında artarak 210 milyon dolar olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülkenin on dördünde yapılan ihracat %3,6 ile %94,2 arasında değişen oranlarda artarken, altı ülkeye ihracatta %0,8 ile %9,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke İran'dır. Bu ülkeye ihracat, 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %94,2 oranında artışla 29,1 milyon dolardan 56,5 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen diğer ülkeler Kazakistan (%48,4 artış), Romanya (%34 artış) ve Suudi Arabistan (%32,2 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2019 Ocak-Eylül döneminde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %9,3 düşüşle 63,2 milyon dolarlık ihracat yapılan İsveç olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Dokuma Konfeksiyon İhracatı 2018 - 2019 Ocak - Eylül				
Birim : 1.000 \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %
6204	Kadınlar ve Kız Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon Etek, vb.	2.148.204	2.307.010	7,4
6203	Erkekler ve Erkek Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Pantolon, Tulum ve Şort	1.083.127	1.094.280	1,0
6206	Kadınlar ve Kız Çocuklar İçin Bluzlar, Gömlekler ve Gömlek-Bluzlar	584.290	519.864	-11,0
6205	Erkekler ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	442.652	422.858	-4,5
6208	Kadınlar ve Kız Çocuk İçin Fanila, Kaşkorse, Kombinezon, Jüp veya Jüpon, Slip ve Külot, Gecelik, Pijamalar	130.094	132.166	1,6
6211	Spor, Kayak ve Yüzme Kıyafetleri; Diğer Giyim Eşyası	82.162	112.870	37,4
6201	Erkek veya Erkek Çocuk İçin Palto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anorak (Kayak Ceketleri Dahil)	70.418	76.865	9,2
6202	Kadın Ve Kız Çocuk İçin Manto, Kaban, Kolsuz Ceket, Pelerin, Anoraklar (Kayak Ceketleri Dahil)	65.276	69.351	6,2
6214	Şallar, Eşarplar, Fularlar, Kaşkollar, Peçeler, Duvaklar vb Eşya	61.805	63.490	2,7
6209	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksuar	49.933	60.934	22,0
6207	Erkekler ve Erkek Çocuk İçin Fanila, Atlet, Külot, Slip, Gece Gömlekleri, Pijamalar, Bornozlar	35.115	37.569	7,0
6212	Sütyen, Korse, Korse Kemer, Pantolon Askısı, Çorap Bağı, Jartiyer vb. Eşya ve Bunlar İçin Parçalar	32.113	33.182	3,3
6210	Plastik, Kauçuk Sıvanmış, Emdirilmiş Elyaftan Hazır Giyim Eşyası	7.373	12.841	74,2
6217	Giym Eşyasının Diğer Hazır Aksuarı; Giym Eşyasının veya Giym Eşyası Aksuarınının Parçaları	11.648	11.373	-2,4
6215	Boyun Bağı, Papyon ve Kravat	3.792	3.659	-3,5
6216	Eldivenler	737	766	4,1
6213	Mendiller	789	607	-23,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2019

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 2,3 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,4 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 1,1 milyar dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 519,9 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma kadın ve kız çocuklar için bluz ve gömlekler ve 422,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için gömlekler dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2019 Ocak-Eylül döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 12,8 milyon dolar olan plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyalarıdır. Söz konusu ürünlerin ihracatı 2019 yılının ilk

dokuz ayında %74,2 oranında artmıştır. Ayrıca 62 11 GTİP başlığı altında yer alan spor, kayak ve yüzme kıyafetleri ihracatında %37,4 ve 62 09 GTİP kapsamında yer alan bebek giyim ürünlerinin ihracatında da %22 oranında artışa ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra 62 01 GTİP kapsamındaki erkek ve erkek çocuklar için palto, kaban gibi ürünlerin ihracatında da %9,2 artış oranına ulaşılmış ve ihracat değeri 76,9 milyon dolar olmuştur.

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2019 Ocak-Eylül döneminde beş ürün grubunda ihracat azalmıştır. İhracat performansında en çok düşüş görülen ürün grubu 62 13 GTİP başlığı altında yer alan mendiller (-%23,1), 62 06 GTİP kapsamında yer alan kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar (-%11) ve 62 05 GTİP başlığında yer alan erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler (-%4,5) olarak tespit edilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,4 oranında artarak 2,3 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Danimarka olarak sıralanmaktadır. 2019 Ocak-Eylül döneminde İspanya'ya ihracat %6,8 oranında artışla 567,8 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %24,6 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %6,1 oranında artışla 317,8 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %4,9 oranında azalarak 269 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %17,9 oranında artarak 161,9 milyon dolara yükselirken, beşinci büyük pazar Danimarka'ya ihracat ise %0,9 oranında artışla 85,9 milyon dolar olmuştur.

**En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler
2018 - 2019 Ocak - Eylül**

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	531.448	567.835	6,8	24,6
Almanya	299.568	317.781	6,1	13,8
İngiltere	282.719	268.950	-4,9	11,7
Hollanda	137.270	161.881	17,9	7,0
Danimarka	85.048	85.853	0,9	3,7
İsrail	74.663	81.870	9,7	3,5
Fransa	73.794	74.161	0,5	3,2
ABD	57.452	67.857	18,1	2,9
İtalya	62.610	66.234	5,8	2,9
Suudi Arabistan	40.490	55.972	38,2	2,4
Polonya	37.514	46.324	23,5	2,0
Irak	29.117	45.432	56,0	2,0
İsveç	41.470	39.889	-3,8	1,7
Rusya Federasyonu	32.477	32.676	0,6	1,4
İran	14.045	32.489	131,3	1,4
Birleşik Arap Emirlikleri	20.086	18.840	-6,2	0,8
Kazakistan	10.910	16.672	52,8	0,7
Mısır	11.322	16.660	47,2	0,7
Belçika	15.379	15.644	1,7	0,7
Ürdün	20.627	15.517	-24,8	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.878.007	2.028.538	8,0	87,9
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	2.148.204	2.306.756	7,4	100
20 Ülkenin Payı %	87,4	87,9		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.809.527	4.959.686	3,1	
Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	44,7	46,5		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2019

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on altısında ihracat %0,5 ile %131,3 arasında değişen oranlarda artarken, dört ülkeye ihracat %3,8 ile %24,8 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %131,3 ile İran'a görülürken, ihracat rakamı 14 milyon dolardan 32,5 milyon dolara yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %56 oranında artışla 45,4 milyon dolarlık ihracat ile Irak, %52,8 artışla 16,7 milyon dolarlık ihracat ile Kazakistan, %47,2 artış ve 16,7 milyon dolarlık ihracat ile Mısır ve %38,2 artış 56 milyon dolarlık ihracat ile Suudi Arabistan olarak sıralanmaktadır.

İspanya, Almanya, Hollanda, Danimarka, İsrail, Fransa, ABD, İtalya, Polonya, Rusya Federasyonu ve Belçika'ya yönelik ihracatta da %0,5 ile %23,5 arasında değişen oranlarda artışlar kaydedilmiştir.

Ürdün ve Birleşik Arap Emirlikleri 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Ürdün'e bu ürün grubunda ihracat %24,8 oranında azalarak 20,6 milyon dolardan 15,5 milyon dolara gerilerken, Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihracat %6,2 düşüşle 18,8 milyon dolara inmiştir.

IV.6 Denim Giysi İhracatında %6,5 Düşüş Kaydedildi

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından %20-25 arasında önemli bir pay almaktadır.

2019 Ocak-Eylül döneminde sektörel ihracattaki artışın aksine denim giysi ihracatında düşüş gerçekleşmiştir. Bu çerçevede 2019 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den 1,2 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2018'in aynı dönemine kıyasla %6,5 oranında azalmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %24,2 oranında olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %8,6 oranında düşüşle 212,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya, %17,2 oranında azalışla 194,1 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya ile %19,5 oranında düşüşle 155,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden yedisinde %3,3 ile %76,3 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, on üç ülkede %2,4 ile %37 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %76,3 oranında artışla 5,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Mısır'dır. %55,7 oranında artışla 12,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Ukrayna oldukça yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan bir diğer ülkedir. Ayrıca %25,5 artışa ulaşılan Kazakistan ile %23,4 artış gerçekleştiren Hollanda denim giysi ihracatında yüksek artış elde edilen diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %37 düşüşle 9,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Çekya ile %36,3 oranında düşüşle 6 milyon dolarlık ihracat yapılan Kanada'dır.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler
2018 - 2019 Ocak - Eylül

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	232.321	212.351	-8,6	17,7
İspanya	234.496	194.128	-17,2	16,2
İngiltere	193.448	155.659	-19,5	13,0
Hollanda	124.065	153.090	23,4	12,8
Danimarka	90.479	88.292	-2,4	7,4
Fransa	51.175	49.874	-2,5	4,2
İtalya	44.550	43.085	-3,3	3,6
ABD	40.350	41.694	3,3	3,5
Rusya Federasyonu	28.328	29.932	5,7	2,5
İsveç	29.510	23.195	-21,4	1,9
İsrail	15.133	14.499	-4,2	1,2
Cezayir	16.195	14.073	-13,1	1,2
Polonya	14.612	13.793	-5,6	1,1
Ukrayna	7.834	12.195	55,7	1,0
Kazakistan	7.712	9.682	25,5	0,8
Çekya	15.194	9.570	-37,0	0,8
Belçika	10.641	9.526	-10,5	0,8
Romanya	5.688	6.703	17,8	0,6
Kanada	9.409	5.993	-36,3	0,5
Mısır	3.324	5.861	76,3	0,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.174.465	1.093.192	-6,9	91,1
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.282.789	1.199.727	-6,5	100
20 Ülkenin Payı %	91,6	91,1		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.809.527	4.959.686	3,1	
Denim Giysi İhracatınının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	26,7	24,2		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2019

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Artışı: %1,5

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 487,5 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambır gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat 2018 yılının aynı dönemine kıyasla %1,5 oranında artmıştır. %0,4 oranındaki sektörel ihracat artışı ve toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki %0,9'luk artış göz önüne alınarak, iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatında daha iyi bir performans gösterildiği söylenebilir.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler
2018 - 2019 Ocak - Eylül

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	59.270	52.524	-11,4	10,8
Irak	52.372	51.318	-2,0	10,5
İngiltere	31.454	29.528	-6,1	6,1
Fransa	28.329	24.713	-12,8	5,1
Suudi Arabistan	16.704	23.958	43,4	4,9
ABD	20.673	23.612	14,2	4,8
Hollanda	17.376	18.457	6,2	3,8
Cezayir	20.456	17.297	-15,4	3,5
İsrail	14.233	16.961	19,2	3,5
Libya	13.254	16.841	27,1	3,5
İtalya	15.059	15.359	2,0	3,2
Rusya Federasyonu	14.835	13.580	-8,5	2,8
İran	4.586	12.378	169,9	2,5
Romanya	9.263	9.824	6,1	2,0
Ukrayna	7.474	9.546	27,7	2,0
İspanya	6.545	8.998	37,5	1,8
Bulgaristan	8.806	6.767	-23,2	1,4
Avusturya	6.757	6.734	-0,3	1,4
Slovakya	2.692	6.666	147,6	1,4
İsveç	8.340	6.426	-22,9	1,3
İlk 20 Ülkenin Toplamı	358.479	371.487	3,6	76,2
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	480.080	487.499	1,5	100
20 Ülkenin Payı %	74,7	76,2		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	11.572.116	11.670.892	0,9	
Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	4,1	4,2		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2019

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %4,2'dir. 2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, Fransa ve Suudi Arabistan olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %11,4 oranında azalışla 52,5 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %2 azalışla 51,3 milyon dolarlık, İngiltere'ye %6,1 azalışla 29,5 milyon dolarlık, Fransa'ya %12,8 azalışla 24,7 milyon dolarlık ve Suudi Arabistan'a %43,4 oranında artışla 24 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %10,8; Irak'ın payı %10,5; İngiltere'nin payı %6,1; Fransa'nın payı %5,1 ve Suudi Arabistan'ın payı %4,9'dur.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birinde ihracat %2 ile %169,9 arasında değişen oranlarda artarken, dokuz ülkeye ihracat %0,3 ile %23,2 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2019 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, İran olmuştur. İran'a %169,9 artışla yılın ilk dokuz ayında 12,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Ayrıca %147,6 ihracat artışı görülen Slovakya iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer bir ülkedir.

2019 Ocak-Eylül döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Bulgaristan olmuştur. Bulgaristan'a %23,2 düşüşle 6,8 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %22,9 düşüşle 6,4 milyon dolarlık ihracat yapılan İsveç ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının yüksek oranda azaldığı diğer önemli pazarlar olmuşturlardır.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Düşüş Oranı: %3

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2019 Ocak-Eylül döneminde %3 oranında düşerek 1,5 milyar dolar olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, İtalya ve İngiltere olarak sıralanmaktadır. 2018 Ocak-Eylül dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %1,3 oranında artışla 333,6 milyon dolara yükselirken, ABD'ye ihracat %2,6 oranında artarak 188,2 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %22,7 ve ABD'nin payı %12,8 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %17,6 oranında azalarak 88,1 milyon dolara gerilerken, dördüncü sıradaki İtalya'ya ihracat %9 düşüşle 66,3 milyon dolar olarak hesaplanmıştır. İngiltere %3,1'lik düşüş ve 62,2 milyon dolarlık ihracat değeri ile beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2019 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden yedisinde ihracat %0,3 ile %70,1 arasında değişen oranlarda artarken, on üç ülkede %2,6 ile %28,3 oranında düşüşler olmuştur.

2019 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %70,1 artışla Rusya olmuştur. Bu artış oranı ile Rusya'ya hazır eşya ihracatı 11,5 milyon dolardan 19,6 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %67,2 ile

Suriye'ye ihracatta ulaşılmıştır. Suriye'ye hazır eşya ihracatı 17,9 milyon dolara yükselmiştir. Ayrıca Birleşik Arap Emirlikleri'ne yönelik hazır eşya ihracatı da %49,8 oranında artarak 16 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke Romanya'dır. Romanya pazarında 2019'un ilk dokuz ayında %28,3'lük kayba uğranmış ve ihracat rakamı 17 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler				
2018 - 2019 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	329.410	333.560	1,3	22,7
ABD	183.512	188.227	2,6	12,8
Fransa	106.821	88.062	-17,6	6,0
İtalya	72.847	66.270	-9,0	4,5
İngiltere	64.148	62.151	-3,1	4,2
Hollanda	72.880	61.336	-15,8	4,2
Irak	28.978	38.721	33,6	2,6
İspanya	43.328	36.078	-16,7	2,5
Avusturya	32.555	31.693	-2,6	2,2
Suudi Arabistan	33.054	31.484	-4,7	2,1
İsrail	31.394	31.478	0,3	2,1
Bulgaristan	31.656	24.873	-21,4	1,7
Polonya	25.108	22.477	-10,5	1,5
İsviçre	24.789	22.343	-9,9	1,5
Rusya	11.502	19.562	70,1	1,3
Yunanistan	22.712	18.267	-19,6	1,2
Suriye	10.675	17.854	67,2	1,2
Romanya	23.748	17.033	-28,3	1,2
Cezayir	20.338	16.630	-18,2	1,1
Birleşik Arap Emirlikleri	10.664	15.974	49,8	1,1
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.180.120	1.144.074	-3,1	77,8
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.516.562	1.470.836	-3,0	100
20 Ülkenin Payı %	77,8	77,8		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2019</i>				

Türkiye'nin hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2019 Ocak-Eylül döneminde %1,4 oranında düşüşle 873 milyon dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %11,7 düşüşle 239,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvallar,

%15 düşüşle 97,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %7,8 artışla 94,6 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2019 Ocak-Eylül döneminde on ürün grubundan altısında %4,4 ile %24,6 arasında değişen oranlarda artış olurken, dördünde %1,4 ile %15 oranlarında düşüşler kaydedilmiştir.

2019 Ocak-Eylül döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %24,6 artışla 3,3 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştiren 63 08 GTİP kapsamında yer alan kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımıdır. Ayrıca %24 artış ile 4,6 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 09 GTİP kapsamındaki kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya ihracatında yüksek artışlar kaydedilmiştir.

Ihracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 63 04 GTİP kapsamındaki diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç) olmuştur. Söz konusu ürünlerin ihracatı %15 oranında azalarak 97,3 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Diğer Hazır Eşya İhracatı 2018 - 2019 Ocak - Eylül				
Birim : 1.000 \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2018 Ocak-Eylül	2019 Ocak-Eylül	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	885.276	872.991	-1,4
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	271.179	239.427	-11,7
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	114.480	97.333	-15,0
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	87.730	94.586	7,8
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	83.463	87.150	4,4
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	34.056	36.389	6,9
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	29.596	31.253	5,6
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	3.722	4.615	24,0
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	4.449	3.839	-13,7
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	2.612	3.254	24,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2019

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2019 Ocak-Eylül döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son “İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” tablosundaki bilgilere göre, 2018 yılının Eylül ayında %76,2 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2019 yılının Eylül ayı itibarıyla %76,3’e yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2018 Eylül ayında %80,8 olan kapasite kullanım oranı, 2019 yılının Eylül ayında %85,3’e yükselmiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2018 Eylül ayına göre %5,5 oranında artmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2002	75,4		82,5		84,1	
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	82,0	1,2	78,0	-3,2	78,1	-5,3
2008	78,5	-4,2	70,0	-10,3	74,1	-5,2
2009	66,9	-14,8	67,8	-3,1	70,1	-5,3
2010	73,8	10,3	76,8	13,4	76,5	9,1
2011	77,0	4,3	77,0	0,2	77,9	1,8
2012	76,5	-0,7	78,8	2,4	79,6	2,2
2013	76,7	0,3	79,7	1,1	79,0	-0,8
2014	75,0	-2,2	79,9	0,3	79,4	0,5
2015	76,8	2,4	77,4	-3,2	78,7	-0,9
2016	77,4	0,7	77,7	0,4	78,5	-0,3
2017	78,5	1,5	79,8	2,7	79,4	1,2
2018	76,8	-2,1	79,4	-0,4	80,2	1,0
2018 Eylül	76,2		77,9		80,8	
2019 Eylül	76,3	0,1	79,2	1,6	85,3	5,5

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2019

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2019 yılının Eylül ayında %79,2 olmuştur. Tekstil sektörünün 2018 Eylül ayındaki kapasite kullanım oranı %77,9 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2019 yılının Eylül ayında 2018 yılının aynı ayına kıyasla %1,6 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın dokuzuncu ayında hazırgiyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı artışı %5,5 olup bu artış %0,1 artış oranı kaydedilen imalat sanayiine ve %1,6 artış kaydedilen tekstil sektörüne göre daha yüksek bir performans gerçekleştirildiğini göstermektedir.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesinin Etkileri

2019 Eylül Dönemi

Eylül 2019 döneminde toplamda 1,51 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 1,03 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 1,03 milyar dolarlık ihracat, %5,54'lik pariteden kaynaklanan düşüşten arındırıldığında, 1,09 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda **2019 yılı Eylül döneminde yapılan 1,51 milyar dolarlık ihracat ortalama %5,54'lik pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %7,1 artışla 1,56 milyar dolar olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ			
Aylar	2018 Çapraz Kur	2019 Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,2171	1,1421	-6,16
Şubat	1,2370	1,1355	-8,20
Mart	1,2331	1,1316	-8,23
Nisan	1,2293	1,1241	-8,56
Mayıs	1,1836	1,1187	-5,49
Haziran	1,1684	1,1282	-3,44
Temmuz	1,1679	1,1229	-3,86
Ağustos	1,1536	1,1123	-3,58
Eylül	1,1663	1,1017	-5,54
Ekim	1,1505		
Kasım	1,1364		
Aralık	1,1381		
Yıllık Ortalama	1,1818	1,1241	
Ocak-Haziran Ortalaması	1,1952	1,1241	-5,94

1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.

2019 Ocak – Eylül Dönemi

2019 yılının Ocak-Eylül döneminde toplamda 13,3 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 9,2 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 9,2 milyar dolarlık ihracat, ortalama

%5,94'lük pariteden kaynaklanan düşüştten arındırıldığında, 9,7 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda **2019 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 13,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %5,94'lük pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %4,6 artışla 13,8 milyar dolar olmaktadır.**

21.10.2019- İTKİB Genel Sekreterliđi
Hazırgiyim ve Konfeksiyon
Ar-Ge Şubesi

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2019 Ocak-Eylül

1 - 30 EYLÜL İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 30 EYLÜL				1 OCAK - 30 EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2018	2019	Değişim ('19/'18)	Pay(19) (%)	2018	2019	Değişim ('19/'18)	Pay(19) (%)	2017 - 2018	2018 - 2019	Değişim ('19/'18)	Pay(18) (%)
I. TARIM	1.894.750	2.081.286	9,8	14,8	16.079.340	16.355.967	1,7	12,3	22.455.645	22.900.811	2,0	13,8
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.276.129	1.422.214	11,4	10,1	10.613.053	10.477.176	-1,3	7,9	15.095.540	14.963.064	-0,9	9,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	544.912	569.745	4,6	4,1	4.791.092	4.843.492	1,1	3,7	6.496.276	6.730.841	3,6	4,1
Yaş Meyve ve Sebze	152.216	148.932	-2,2	1,1	1.542.195	1.355.679	-12,1	1,0	2.454.305	2.139.225	-12,8	1,3
Meyve Sebze Mamulleri	143.627	152.821	6,4	1,1	1.144.622	1.134.001	-0,9	0,9	1.539.793	1.553.873	0,9	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	154.030	154.995	0,6	1,1	925.890	954.585	3,1	0,7	1.395.455	1.415.648	1,4	0,9
Fındık ve Mamulleri	130.280	277.636	113,1	2,0	1.111.045	1.236.370	11,3	0,9	1.727.738	1.758.315	1,8	1,1
Zeytin ve Zeytinyağı	26.288	18.068	-31,3	0,1	303.251	209.162	-31,0	0,2	402.972	305.387	-24,2	0,2
Tütün	119.427	93.443	-21,8	0,7	715.560	662.566	-7,4	0,5	977.986	958.568	-2,0	0,6
Süs Bitkileri ve Mam.	5.349	6.574	22,9	0,0	79.400	81.322	2,4	0,1	101.016	101.207	0,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	208.921	200.782	-3,9	1,4	1.833.953	1.882.869	2,7	1,4	2.467.396	2.559.496	3,7	1,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	208.921	200.782	-3,9	1,4	1.833.953	1.882.869	2,7	1,4	2.467.396	2.559.496	3,7	1,5
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	409.700	458.291	11,9	3,3	3.632.333	3.995.922	10,0	3,0	4.892.709	5.378.251	9,9	3,2
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	409.700	458.291	11,9	3,3	3.632.333	3.995.922	10,0	3,0	4.892.709	5.378.251	9,9	3,2
II. SANAYİ	11.714.859	11.616.576	-0,8	82,7	100.172.335	102.314.099	2,1	77,2	133.182.444	138.358.003	3,9	83,5
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.048.637	1.057.015	0,8	7,5	9.246.498	9.028.028	-2,4	6,8	12.402.659	12.187.224	-1,7	7,4
Tekstil ve Hammaddeleri	716.709	678.849	-5,3	4,8	6.329.797	5.944.313	-6,1	4,5	8.485.268	8.071.629	-4,9	4,9
Deri ve Deri Mamulleri	138.311	148.012	7,0	1,1	1.262.468	1.280.242	-0,2	1,0	1.659.816	1.681.314	1,3	1,0
Hali	193.617	230.154	18,9	1,6	1.634.233	1.803.472	10,4	1,4	2.257.575	2.434.280	7,8	1,5
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.529.340	1.653.717	8,1	11,8	12.772.986	15.023.152	17,6	11,3	16.994.048	19.599.099	15,3	11,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.529.340	1.653.717	8,1	11,8	12.772.986	15.023.152	17,6	11,3	16.994.048	19.599.099	15,3	11,8
C. SANAYİ MAMULLERİ	9.136.882	8.905.845	-2,5	63,4	78.152.851	78.262.919	0,1	59,1	103.785.737	106.571.681	2,7	64,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.459.270	1.505.402	3,2	10,7	13.236.851	13.293.318	0,4	10,0	17.639.232	17.685.423	0,3	10,7
Otomotiv Endüstrisi	2.605.340	2.594.651	-0,4	18,5	23.407.191	22.549.904	-3,7	17,0	31.168.560	30.707.670	-1,5	18,5
Gemi ve Yat	53.260	37.061	-30,4	0,3	791.537	726.687	-8,2	0,5	1.126.056	925.672	-17,8	0,6
Elektrik Elektronik	999.347	1.014.739	1,5	7,2	8.142.773	8.186.342	0,5	6,2	11.254.988	11.347.380	0,8	6,9
Makine ve Aksamları	612.324	648.569	5,9	4,6	5.244.465	5.705.184	8,8	4,3	6.970.387	7.772.478	11,5	4,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	663.410	653.299	-1,5	4,6	6.007.012	6.043.885	0,6	4,6	7.901.677	8.119.796	2,8	4,9
Çelik	1.404.160	1.139.767	-18,8	8,1	10.912.580	10.573.875	-3,1	8,0	14.161.741	15.160.364	7,1	9,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	243.459	304.624	25,1	2,2	2.221.193	2.641.340	18,9	2,0	2.924.881	3.406.785	16,5	2,1
Mücevher	590.090	439.486	-25,5	3,1	3.407.949	3.171.109	-6,9	2,4	4.174.983	4.166.149	-0,2	2,5
Savunma ve Havacılık Sanayii	122.786	164.236	33,8	1,2	1.346.869	1.855.274	37,7	1,4	1.870.185	2.544.361	36,0	1,5
İklimlendirme Sanayii	374.280	396.276	5,9	2,8	3.347.853	3.431.839	2,5	2,6	4.471.601	4.616.376	3,2	2,8
Diğer Sanayi Ürünleri	9.157	7.736	-15,5	0,1	86.577	84.163	-2,8	0,1	121.446	119.229	-1,8	0,1
III. MADENCİLİK	364.374	353.769	-2,9	2,5	3.373.860	3.201.891	-5,1	2,4	4.572.438	4.389.315	-4,0	2,6
Madencilik Ürünleri	364.374	353.769	-2,9	2,5	3.373.860	3.201.891	-5,1	2,4	4.572.438	4.389.315	-4,0	2,6
T O P L A M (TİM)*	13.973.982	14.051.832	0,6	100,0	119.625.534	121.871.956	1,9	92,0	160.210.527	165.648.129	3,4	100,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat	423.853	385.843	-9,0	2,5	3.316.428	3.923.841	18,3	3,0	4.678.123	7.795.721	66,6	4,3
ÖZEL İHRACAT TOPLAMI	14.397.835	14.437.475	0,3	94,9	122.941.962	125.795.797	2,3	94,9	164.888.651	173.443.850	5,2	96,3
Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	810.757	782.566	-3,5	5,1	6.257.606	6.709.591	7,2	5,1	5.738.439	6.722.796	17,2	3,7
GENEL İHRACAT TOPLAMI	15.208.592	15.220.041	0,1	100,0	129.199.568	132.505.388	2,6	100,0	170.627.089	180.166.646	5,6	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2019 Ocak-Eylül

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)							
	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2018	2019	DEĞİŞİM (%)	2018	2019	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.096.481	1.123.603	2,5	9.922.125	9.963.239	0,4	74,9
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	104.626	112.891	7,9	1.021.793	994.770	-2,6	7,5
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	85.988	91.863	6,8	777.476	732.300	-5,8	5,5
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	64.028	64.264	0,4	588.306	603.375	2,6	4,5
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	28.737	28.412	-1,1	242.544	278.957	15,0	2,1
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	30.019	28.225	-6,0	260.327	244.916	-5,9	1,8
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	20.337	19.540	-3,9	147.280	163.259	10,8	1,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	15.507	19.258	24,2	152.730	163.127	6,8	1,2
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	3.669	6.679	82,1	32.580	64.965	99,4	0,5
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	5.779	4.441	-23,1	55.512	41.020	-26,1	0,3
DİĞER BİRLİKLER	4.101	5.826	42,1	36.179	42.251	16,8	0,3
TOPLAM	1.459.270	1.505.402	3,2	13.236.851	13.293.318	0,4	100

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI**2019 EYLÜL**

		2018 EYLÜL 1000 \$	2019 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2018 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2019 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2018 / 2019 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	249.849	249.294	-0,2	2.455.104	18,5	2.303.055	17,3	-6,2
2	İSPANYA	241.275	219.559	-9,0	1.817.374	13,7	1.793.031	13,5	-1,3
3	İNGİLTERE	170.997	161.145	-5,8	1.469.205	11,1	1.415.705	10,6	-3,6
4	HOLLANDA	76.927	96.245	25,1	753.762	5,7	822.882	6,2	9,2
5	FRANSA	68.810	68.338	-0,7	678.752	5,1	654.691	4,9	-3,5
6	İRAK	43.737	56.454	29,1	476.403	3,6	489.096	3,7	2,7
7	ABD	47.829	62.825	31,4	447.625	3,4	488.182	3,7	9,1
8	İTALYA	41.469	37.404	-9,8	431.043	3,3	430.626	3,2	-0,1
9	İSRAIL	24.288	32.906	35,5	277.896	2,1	302.091	2,3	8,7
10	DANİMARKA	33.466	31.823	-4,9	301.014	2,3	301.076	2,3	0,02
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		998.647	1.015.991	1,7	9.108.178	68,8	9.000.435	67,7	-1,2
11	SUUDİ ARABİSTAN	20.180	23.604	17,0	205.154	1,5	252.571	1,9	23,1
12	POLONYA	21.852	23.479	7,4	278.916	2,1	240.743	1,8	-13,7
13	RUSYA FEDERASYONU	22.269	25.936	16,5	204.172	1,5	218.685	1,6	7,1
14	BELÇİKA	22.914	19.218	-16,1	228.342	1,7	200.494	1,5	-12,2
15	İSVEÇ	18.262	16.941	-7,2	193.728	1,5	173.267	1,3	-10,6
16	LIBYA	9.477	18.712	97,4	120.378	0,9	161.407	1,2	34,1
17	CEZAYİR	18.352	20.994	14,4	143.348	1,1	143.593	1,1	0,2
18	ROMANYA	18.485	16.771	-9,3	129.495	1,0	140.060	1,1	8,2
19	İRAN	14.931	1.160	-92,2	80.082	0,6	139.571	1,0	74,3
20	KAZAKİSTAN	10.899	18.680	71,4	82.559	0,6	121.098	0,9	46,7
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.176.267	1.201.485	2,1	10.774.352	81,4	10.791.923	81,2	0,2
21	UKRAYNA	15.365	19.759	28,6	105.247	0,8	116.725	0,9	10,9
22	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	10.473	12.337	17,8	103.238	0,8	114.978	0,9	11,4
23	MİSİR	9.049	12.455	37,6	79.959	0,6	103.192	0,8	29,1
24	SLOVAKYA	9.132	12.495	36,8	63.250	0,5	101.341	0,8	60,2
25	BULGARİSTAN	13.250	10.772	-18,7	145.553	1,1	97.272	0,7	-33,2
26	AVUSTURYA	11.238	13.316	18,5	96.003	0,7	94.674	0,7	-1,4
27	YUNANİSTAN	12.144	13.705	12,9	93.345	0,7	93.456	0,7	0,1
28	MACARİSTAN	8.358	10.802	29,2	52.902	0,4	87.280	0,7	65,0
29	FAS	9.628	10.202	6,0	67.450	0,5	85.005	0,6	26,0
30	İSVİÇRE	8.590	8.412	-2,1	82.643	0,6	78.595	0,6	-4,9
31	ÇEKYA	7.811	9.449	21,0	75.210	0,6	73.257	0,6	-2,6
32	BOSNA-HERSEK	9.098	9.942	9,3	66.796	0,5	72.685	0,5	8,8
33	SİRBİSTAN	7.773	10.039	29,2	59.175	0,4	71.513	0,5	20,9
34	GÜRCİSTAN	7.537	9.025	19,8	62.088	0,5	68.764	0,5	10,8
35	ÜRDÜN	7.743	5.748	-25,8	75.340	0,6	60.655	0,5	-19,5
36	İRLANDA	6.064	6.655	9,7	49.255	0,4	54.952	0,4	11,6
37	BEYAZ RUSYA	5.343	5.971	11,8	34.427	0,3	54.892	0,4	59,4
38	KIRGIZİSTAN	11.180	8.149	-27,1	121.378	0,9	51.690	0,4	-57,4
39	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.509	5.054	-8,3	63.584	0,5	51.478	0,4	-19,0
40	KANADA	6.640	6.028	-9,2	57.662	0,4	50.884	0,4	-11,8
41	ARNAVUTLUK	6.179	6.189	0,2	38.358	0,3	46.657	0,4	21,6
42	KUVEYT	3.305	3.827	15,8	38.738	0,3	41.870	0,3	8,1
43	LÜBNAN	5.603	4.621	-17,5	54.326	0,4	39.757	0,3	-26,8
44	KATAR	3.779	4.043	7,0	49.519	0,4	37.430	0,3	-24,4
45	HİRVATİSTAN	3.856	3.839	-0,4	39.001	0,3	35.163	0,3	-9,8
46	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	3.161	5.644	78,6	27.097	0,2	32.788	0,2	21,0
47	AVRUPA SERBEST BÖLG.	3.862	2.850	-26,2	29.683	0,2	32.297	0,2	8,8
48	FINLANDIYA	2.954	3.934	33,2	26.238	0,2	31.365	0,2	19,5
49	KUZZEY MAKEDONYA CUMHURİYETİ	4.220	3.913	-7,3	28.557	0,2	29.743	0,2	4,2
50	TUNUS	2.157	2.896	34,3	21.993	0,2	27.660	0,2	25,8
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.397.265	1.443.558	3,3	12.682.370	95,8	12.729.944	95,8	0,4
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		62.005	61.844	-0,3	554.481	4,2	563.374	4,2	1,6
AB (28) TOPLAMI		1.045.010	1.030.904	-1,3	9.444.943	71,4	9.200.050	69,2	-2,6
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.459.270	1.505.402	3,2	13.236.851	100	13.293.318	100	0,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Biriklik Sistemi